

Domoljub

V Ljubljani, 16. decembra 1936

Cena 49 • Stev. 51

229.000 dinarjev!

Je izplačala doslej »Domoljubova« uprava zvestim in točno plačujočim naročnikom, ki jim je ogenj uničil stanovanjske hiše. Požarne podpore bomo izplačevali tudi v letu 1937 na podlagi pravilnika, ki ga danes vnovič objavljamo.

Prosimo vse naročnike, pa tudi gospode poverjenike, da naročnino poravnajo pravočasno, to je do konca januarja, kajti le tisti naročniki, ki bodo do konca januarja imeli plačano celoletno naročnino za »Domoljub«, bodo imeli pravico do naših požarnih podpor v slučaju nesreče.

V letu 1936 so prejeli požarne podpore sledeči »Domoljubovi« naročniki:

1. Alojzij Novak, Budganja vas 28 pri Žememberku.
2. Stefan Stiel, Levič pri Laporju.
3. Matevž Hubad, Lahovče 42, p. Cerklje.
4. Marija Bugar, Lahovče 43, p. Cerklje.
5. Anton Tonin, Markovo 15, župnija Sela nad Kamnikom.
6. Ciril Karlin, Vihre 39, župnija Leskovec pri Krškem.
7. Ivan Kermavner, Laze 20, p. Planina pri Rakeku.
8. Josip Maček, Sp. Zadobrova 8 pri Dev. Mar. Polje.
9. Karel Stih, Vrhek 24, p. Tržišče.
10. Jurij Klemenc, Vrhpolje 41, župnija Nevle n. Kamnikom.
11. Franc Kline, Bruhanja vas 20, p. Videm-Dobropolje.
12. Marija Prezeli, Križ 59 pri Komendi.
13. Jože Žot, Rakitna 4.
14. Ana Pintar, Podjelovo brdo 31, župnija Nova Oselica.
15. Pavlina Kunc, Orešje 39, župnija Sv. Križ pri Litiji.
16. Marijana Lamovec, Goropeke 8, p. Ziri.
17. Janez Dobravec, Volče 9, Bloke-Nova vas.
18. Janez Peternelj, Davča 50 pri Sorci.
19. Janez Hribar, Prevoje 45, žup. Krašnja.
20. Janez Obrstar, Vrh 3, župnija Hinje.
21. Jožef Vrhovec, Studenec 4 pri Stični.
22. Janez Urh, Kališče 9, župnija Gozd.
23. Jože Hočevan, Brezov dol 42, župnija Ambrus.
24. Janez Kurnik, Sred. vas 22, župnija Senčur.

Pravilnik

I. Vsak »Domoljubov« naročnik, ki je v mesecu januarju poravnal celoletno naročnino za leto 1937, prejme od uprave »Domoljub« podporo v znesku 1000 (tisoč) din, ako mu v tem letu hiša, v kateri redno sta-

nuje, pogori, da v njej ni mogoče več stanovati. Isto velja za naročnike, ki nimajo lastne hiše, pa jim ob požaru hiše pogori stanovanjska oprava.

II. Naročnik »Domoljub« je oni, na čigar naslov list prihaja, oziroma kdor je vpisan pri poverjeniku, ne glede na to, kdo je dal denar za naročbo lista.

III. Naročniki, ki prejema list pri poverjeniku, naj tam plačajo celoletno naročnino v zgoraj navedenem času in poskrbe, da bosta seznam naročnikov in naročnina pravočasno odposlana »Domoljubovi« upravi v Ljubljani.

IV. Naročnik-pogorelec naj naznanilo o požaru priloži potrdilo županstva in župnega urada, da mu je brez lastne krivde pogorela

stanovanjska hiša ali stanovanje in da je — če prejema list pri poverjeniku — res pravočasno plačal celoletno naročnino za leto 1937.

V. Požarna podpora se ne izplača, če tudi bi bili izpolnjeni vsi drugi pogoji:

1. pogorelec-naročniku, ki je požar sam povzročil;
 2. naročniku, ki mu pogore samo gospodarska poslopja: hlev, skedenj, svinjaki, stelnik, kolnica, kozolec itd.;
 3. stanovanjskim podnajemnikom;
 4. lastniku dveh ali več stanovanjskih hiš, ako mu pogori hiša, v kateri redno ne stanuje.
- Če pogori hiša meža, čigar žena je naročena na »Domoljub« ali hiša očeta, čigar sin ali hči prejema »Domoljub«, pogorelec nima pravice do podpore.

Uprava »Domoljub« se bo tega pravilnika točno držala in prošnji neupravičencev ne bo uvaževala.

Ob petdesetletnici šole na Grmu

Preteklo soboto in v nedeljo, dne 13. decembra 1936, je praznovala Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu 50 letnico svojega obstoja. Ta šola je naslednica Kmetijske šole na Slapu pri Vipavi, ki je bila ustanovljena pred 63 leti.

Prvi ravnatelj Kmetijske šole na Grmu je bil Rihard Dolenc, nato so sledili Viljem Rohrmann, Bohuslav Skalicky, inž. Anton Podgornik, inž. Ivo Zupancič in sedanji ravnatelj inž. Matija Absec. Vsi ravnatelji so skrbeli za čim večji napredek Kmetijske šole, vendar je ta najbolj procvitala pod ravnateljstvom inž. Antona Podgornika, saj je uživala največjo podporo naše samouprave, ki ji je tedaj načeloval sedanji naš ban dr. M. Natlačen.

V soboto je služil novomeški prošt g. K. Cerin žalno službo božjo za umrle ravnatelje in učitelje ter absolvente zavoda. Tej je sledila primerna spominska svečanost na pokopališču.

V nedeljo so prihiteli od vseh strani kmetovalci in prijatelji kmetijskega strokovnega napredka, med njimi tudi ban dr. M. Natlačen in škof dr. Rožman, ki je opravil slovesno sv. mašo in izpregovoril med drugim sledeče:

Kmetško delo vzbuja v srcih mladine ljubezen in spoštovanje do dela, predvsem do kmetijskega dela; kmetško delo je, ki je najbolj po božji volji, ker je ravno kmetško delo Bog v prvi vrsti ukazal.

Druga misel, ki jo je gospod škof poudaril, je v tem, da je tudi vsak napredek v kmetškem delu po božji volji. Vsemogočni Stvarnik je položil v zemljo neznansko bo-

gate sile. Te sile je skril v zemljo, ki naj jo kmet obdeluje zato, da mu zemlja rodi. Te sile naj bi človeku olajšale delo. Ko je Bog prvemu človeku ukazal, naj obdeluje zemljo, mu ni začel razlagati, kako naj jo obdeluje, ni mu začel razlagati zakonov kemije, ni mu začel razlagati električne sile, toda Bog je dal človeku um, prižgal luč, njegov razum ter je dejal: »Podvrži si zemljo, da ti bo rodila! Preiskuj jo in našel boš sledove moje vse-mogočnosti, odkrij sile, ki si jih podvrži, da ti bodo služile! Zato nam je Bog dal razum, kakor da bi nam prižgal svetilko v temi. Išči s to svetilko in našel boš pot iz teme.

In tako je človeštvo napravilo v svojem razvoju velikansko število iznajdb in te naravne sile neprestano izrablja v to, da mu služijo, da mu lajšajo delo. In danes, ko živimo sredi stoletja, v katerem prihajajo dan na dan nova odkritja, vidimo, kako so nekateri na ta odkritja ponosni, toda za ta ponos nimajo mnogo vzroka, kajti v naravi je še gotovo toliko sil, toliko sledov božje vse-mogočnosti, da bodo še sto in tisočletja človeški rodovi črpali iz njih neizčrpne sledove božje vse-mogočnosti in božje modrosti. Zalostno pri tem je samo to, da marsikateri izmed teh iznajditeljev ne najde Tistega, ki je vse te sile položil v naravo.

Tretja misel, ki jo je podčrtal škof, je v tem, da noben stan ne deluje tako tesno »Bogom, kakor ravno kmečki stan. Suša, dež, povodnji ali kake druge vremenske neprijetnosti na nobeno strokovno delo ne vplivajo tako, kakor ravno na kmečko. Kmet čuti vsak dan, kako resnične so besede svetega Pavla, ki jih je sicer v duhovitem smislu zapisal,

Kaj pa komunizem?

S komunisti smo prav za prav že opravili. Kaj pa hočemo? Prerekat se z njimi? Prepričevati jih? Spreobrniti? Bob v stenol Prah v veter! Edino, kar moremo odločno reči, je: **Bodimo nanje pripravljeni!** Pripravljeni, da nas ne prestrašijo in prehitijo, kadar bodo mislili, da je prišla njih ura. Možje in fantje, skrbite, da jih, če bi planili na dan iz svojih zatij, da bi ropali in morili, da jih boste primerno pozdravili! Kako pozdravili? To je vaša reč! To razumete vi sami bolje kakor mi. Mislim pa, da z golimi pestmi ne bo kazalo hoditi njim nasproti. — Pa da ne bodo rekli, da vas učimo, da jih pozdravite s puškami in kroglicami, vam pa rečem, da bi si jaz še vrabca ne upal ustreliti, češ, če ga ne pogodim, da bi bil v trenutku mrtev, se bo sirotek mučil in bi se mi močno smilil. Sicer so komunisti, ko so me pred več leti na Zaloški cesti v Ljubljani s pestmi in palicami po glavi božali, ravno v španskih listih (v Barceloni) poročali o meni: »Črna zver je streljala iz hiše na ljudi, zato so se seveda morali pred zlobnim napadalcem braniti.« Saj vemo, da je glavno orožje komunistov laž! Vendar pa, imej jo rad ali nerad, puška časih mora biti, vsaj — za strah! Saj jo vojak in orožnik tudi nosita, ne da bi hotela ravno vsakočar ustreliti, ki jima nasproti pride. Samo toliko morajo ljudje vedeti, da se z orožnikom ni šaliti. In tudi naši komunisti morajo vedeti, da se z našimi fanti in možmi ni šaliti, kadar se gre tja za velike reči. Tega ni treba prav nič skrivati. Kar povejte jim: Samo poskusijo naj! Morda jih potem nekoliko minejo skomipe po »španskih razmerah«, kajtere si obetajo, da pridejo kmalu tudi pri nas.

S komunisti smo torej opravili. Zato zgoraj ni več zapisano »Kaj pa komunisti?«, ampak »Kaj pa komunizem?«. — Komunistov ne

Ni nič tisti, ki seje, ni nič tisti, ki zaliva, ampak tisti je, ki rast daje, to je Bog. Kmet čuti, da je setev prazna, da je žetev prazna, če Bog ne da. Da bi pod temi tremi načeli še naprej delali in pripravljali slovensko mladino in da bi odkrili pogled v popolnost pri kmečkem delu, tudi to je božja volja.

Kmetijska šola naj še naprej obrani v kmetiskem stanu zavednost, da je vse kmečko delo zastoj, če Bog ne sodeluje. Zavest, naj kmečki stan še naprej tako z Bogom dela in vrši svoje delo pod njegovim vodstvom, da obdeluje s božjo pomočjo zemljo, ne samo zato, da ga bo redila, marveč tudi zato, da mu bo to delo v zaslužnje, brez katerega naj nihče od nas ne stopi pred večnega Sodnika.

Govorili so še med drugimi ban g. dr. Natlačen, in ravnatelj inž. Abec. Brzjavno je med drugimi poslal čestitke tudi minister dr. Korošec. Kmetška zveza iz Celovca se je spomnila jubilarke z lepim pismom. Topla je bila zdravica novomeškega župana g. dr. Polenška.

Naj bi bila Kmetijska šola na Grmu 1 v bodoče ognjišče ljubezni do slovenske zemlje in jezika, propovednica prave stanovske in gospodarske izobrazbe in svetla branik vseh dragocenih svetinj, ki jih nosi v prsih pristno slovensko kmečko srce.

Brinje, rozine, slive in dalmatinske fige oddaja po ugodni ceni trdka

Ivan Jelačin, Ljubljana, Askerčeva 1

bomo sprebrnili, s komunizmom se pa smemo še malo popečati in si ga ogledati. Kaj bomo torej rekli o komunizmu? To — poslušajte! — da bi bilo najlepše, ko bi komunizem zavladal po vsem svetu... Kako? Ali prav beremo? Seveda! Zakaj pa ne? Ali bi ne bilo najlepše, ko bi bili vsi ljudje popolnoma enaki, vsi enako imeli? Potem bi ne bilo nobene nevoščljivosti, nobenih preprirov in pravi. Tega ne more nihče tajiti. In bi bili tudi vsi vsaj za silo preskrbljeni. Ali bi ne bilo to prav?

Naj se nihče ne pohujšuje nad takimi nazori! Tudi državna oblast, prosim, naj malo počaka, preden me spet pograbi! Da je komunizem najbolj vzoren red človeške družbe, pričča najbolj to, ker so prvi kristjani bili prvi — komunisti. Evangelist Luka nam to takole pove: »Vsi pa, ki so vero sprejeli, so bili skupaj in so imeli vse skupno: posestva in premoženja so prodajali in jih razdeljevali med vse, kolikor je kdo potreboval.« In na drugem mestu pove še enkrat: »Množica teh, ki so verovali, je bila enega srca in enega duha. Tudi ni nihče govoril, da je kaj takega, kar je imel, njegovo, ampak vse jim je bilo skupno. Zato ga ni bilo ubogeta med njimi. Kolikor je bilo namreč posestnikov zemljišč ali hiš, so jih prodajali in ceno za prodane stvari prinašali ter ji polagali k nogam apostolov. Delilo pa se je vsakemu, kakor je kdo česa potreboval.« — To pripovedovanje nam je jasen dokaz, da je komunizem — splošna enakost v premoženju — najbolj vzoren red človeške družbe. To se ne da tajiti.

Toda — toda!... Takoj za tem pa laži! Luke začne pripovedovati zgodbo o Ananiju in Saffiru da sta apostolom lagala, za koliko sta posestvo prodala, ker sta hotela nekaj izkupička pridržati zase. In za to laž — ki je sama na sebi le mal greh — ju je doletela taka kazen, da kar strmijo. Pred nogami sv. Petra sta se zgrudila in izdihnili. — Že se je torej začela kazati pri tem človeška slabost: špranje, skozi katere je jela uhajati voda v barko komunizma. Če pa enkrat leze voda v ladjo, in če se špranje ne dajo zamašiti, je ladja zgubljena. In špranje pri tej ladji se dajo res težko zamašiti. To vidimo iz tega, ker Luka malo kasneje še pove, da so začeli helenisti (iz

Družinska Pratika 1937

Je dotiskana in se dobiva za ceno 5 D v vseh knjigarnah in trgovinah po Sloveni
Opozarjamo posebej na razpisano nagradno tekmovanje v novi pratiki!

poganstva spreobrneni kristjani) godrnjati na Hebrejci (spreobrneni Judji), da se pri delitvi miloščine zanemarijo njih vdove. K apostoli niso mogli vsem prav urediti, so i volji sedem diakonov, ki so imeli opraviti s mo z delitvijo miloščine oziroma premoženja.

Če je pa tudi pozneje šlo vse gladko, ni bilo nobenih preprirov, ne vemo. To vem da pozneje Sveto pismo ne govori več o skupnem premoženju. Pa tudi cerkvena zgodovina. Med kristjani prvih stoletij so bili nekateri spreobrneni iz poganstva zelo bogi. Delili so obilne dobrate; da bi bili pa imeli vse skupno, tega ne beremo. Samo enkrat zgodovini krščanstva naletimo na komunizem. Misijonarji-jezuisti so ga vpeljali med krščenimi Indijanci v Paragvaj v Južni Ameriki. Bilo je lepo, — brez težav pa tudi ni bilo — a držalo se ni dolgo. Pa priproste Indijanci, ki so bili nekaki veliki otroci in so misijonarjih spoštovali, ubogali svoje očete gospodarje, je to še nekako šlo. Z bolj brhnimi in prefriganimi ljudmi bi bilo šlo veliko težje, ali pa sploh ne. — Da so naši redovni komunisti, to ste gotovo že slišali. To se pravi: Vse je vseh. Nobeden ne bo nikoli rekel: Samostan je moj, ali tudi le: tale miza ali stoli ali skleda ali žlica je moja. — Čudno torej, kako da moderni komunisti tako radi pade najprej po teh svojih bratih-komunistih! A jim je res delitev premoženja prva in glavna stvar? Kaže, da ne.

Tu imamo torej nekaj primerov komunizma, resničnega komunizma. Ne beremo pa nikjer, da so ti komunisti kdaj kaj požigali, ljube streljali, v ječe zapirali, mučili in morili. Bili so namreč krščanski komunisti. Krščanski komunist pa se, kakor znano, razlikuje od ruskega in španskega v eni besedi. Prvi prav kar je moje, je tvoje; vzemi, če potrebuje. Drugi pa pravi: Kar je tvoje, je moje; daj ser če ne si sam vzamem in ti še kroglo požene skozi glavo!

Taka je s komunizmom. Pa si ga bo treba še malo od bližje pogledati.

Ženitev angleškega kralja

O ženitbenih načrtih angleškega kralja smo že zadnjič nekaj omenili. Edvard VIII. je star 42 let in je neporočen. Za mesec maj 1937 so pripravljali veličastne proslave njegovega kronanja. Kot velevala ustava, je kralj sporočil vladi, da se namerava poročiti in sicer s 40-letno angleško plemkinjo Simpsonovo. Ta je preživela svoja mladostna leta v Ameriki in je bila že dvakrat poročena in dvakrat ločena. Kralj jo je spoznal povodom svojega potovanja po Ameriki in je odlel bivala v Londonu ter se udeleževala tudi življenja na kraljevskem dvoru. Kraljeva ljubezen do ločene žene je bila v Angliji že dolgo javna tajnost, dočim so se ameriški listi o njej razpisali na dolgo in široko. Kraljevo sporočilo vladi o nameravani ženitvi je dalo sedaj povod, da se je začela s kraljevo namero baviti tudi angleška javnost. Najprej je povzdignil svoj glas anglikanski nadškof ime-nom anglikanske cerkve, ki je izrazil, da se čast angleške kraljice ne da združiti z ločenko. Njegov ugovor je prevzela nato angleška vlada, ki

se je z ministrskim predsednikom Baldwinom postavila na stališče, naj kralj Edvard ali opusti misel te ženitve, ali pa se odpove prestolu. Kralj Edvard se je odločil za Simpsonovo in se je odpovedal prestolu. Njegov naslednik na angleškem prestolu je njegov brat, ki bo vladal Anglijo pod imenom Jurij VI. Bivši kralj Edvard je že dobil naslov: vojvoda Vindsorski in je odpotoval iz Anglije. Novi kralj Jurij VI. je prisegel na ustavo in odredil, da bo njegov kronanje v maju 1937 na dan, kakor je bilo določeno za odstopivšega kralja. Angleški narod je ob tej priliki pokazal, da se zaveda svojih dolžnosti in svojih pravic, ki se jim mora poravnati v imenu prave demokracije tudi kronanje glava.

Dosedanji kralj, ki ni vladal niti eno leto, je takoj, ko se je odpovedal prestolu, zapustil Anglijo in odpotoval k svoji nevesti, ki ga čakala v Franciji. Menda bo kot zasebnik živl kje v Evropi.

Zdravi, lepi zobje?

Najboljše priporočilo: Vzemi

SARGOV

KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

d Knez-namestnik Pavle zopet doma. Na povratku iz Londona in Berlina se je pripeljal dne 10. decembra knez-namestnik Pavle z rednim brzovlakom z Jesenic v Ljubljano. Na postaji so pričakovali kneza-namestnika predstavniki ljubljanskih oblasti z banom dr. Natlačanom na čelu. Na postaji pa je izstopil samo knezov adjutant in vlak je kmalu oddrdral proti Belgradu.

d Obiski nadškofa dr. Ujčiča. Novi belgrajski nadškof dr. Ujčič je obiskal v Belgradu vse katoliške cerkve in njih rektorje, oziroma pridružene zavode. V belgrajski duhovščini je našel več svojih bivših učencev, kar mu je bilo posebno ljubo. Na ordinariatu je potrdil vse dosedanje uradnike na njih mestih, najstarejšega konzultorja p. Vlašiča je imenoval za svojega delegata. V nedeljo 6. dec. sta nadškofa Ujčiča sprejela kraljev. namestnika Stankovič in Perović. V ponedeljek je obiskal ministra dr. Kreka.

DOMAČE NOVICE

O bojih in zmagah pri občinskih volitvah dne 6. decembra je uredništvo prejelo 42 dopisov, ki so si podobni kakor krajcar krajcarju. Če bi hoteli vse te dopise v celoti priobčiti, bi napolnili sedem strani našega lista z branjem, ki bi se od dopisa do dopisa ponavljalo. Naj nam zato dopisniki ne zamerijo, ako smo se postavili na stališče, da ne priobčimo nobenega dopisa o volitvah. Dobro vemo, da zaslužijo poštreno volilci tudi javno zahvalo, vendar smo prepričani, da oni dobro vedo, da je zanje najlepše plačilo — zavest, da so s svojim glasovanjem koristili naši slovenski skupnosti. Vsem tem kličemo: Iskrena hvala!

d Poklon ljubljanskega katoliškega dijaštva Brezmadežni. Kakor vsako leto, je ljubljansko dijaštvo tudi letos 8. decembra v čast Brezmadežni priredilo v ljubljanski unionski dvorani velikemu prazniku primerno proslavo. V stolnici so se po govoru škofa dr. Rožmana spravili z Bogom katoliški dijaki in starešine, istočasno je bila pri uršulinkah podobna svečanost za dekleta in žene. Skupna proslava praznika nebeške Matere pa je bila v unionski dvorani, ki jo je dobesedno napolnilo Materin in Cerkev zvesto ljubljansko občinstvo. Proslavi je prisostvovalo tudi številno duhovstvo in drugo izobraženstvo s škofom dr. Rožmanom na čelu. Šentvidski gojenci so zapeli lepe prigodne pesmi, slavnostni govor je imel prosvetni nadzornik profesor Dolenc, ki je pozival dijaštvo, naj se zateka v vseh težavah k Brezmadežni, našem najboljšem zavetišču.

d Sestanek dveh banov. Ban savske banovine dr. Ružič je obiskal bana dr. Natlača-

na in se z njim razgovarjal o banovinskih proračunskih zadevah. Ker imata obe banovini dolgo skupno mejo, je treba že pri sestavljanju banovinskih proračunov preudarno urediti vsa vprašanja, ki se tičejo načrtov, ki segajo do banovinskih meja. Bana sta razpravljala tudi o elektrifikacijskih vprašanjih obeh banovin. V obeh banovinah je namreč že uspešno proučeno načelo, da je banovina najbolj poklicana, da izpelje splošno elektrifikacijo. Skupno reševanje zahteva tudi modernizacija cestnega omrežja obeh banovin. S premišljenim in načrtnim gospodarstvom bo namreč prav lahko modernizirati najnujnejše prometne žile, ki tvorijo iz trgovskih in industrijskih središč ene banovine v središče druge. Končno je tudi načrt moderne Jadranske ceste nadvse važno gospodarsko vprašanje, ki bo v obeh banovinah rodil dalekosežne posledice. Razgovor med banoma je trajal nad dve uri.

d Opomin dekletom, ki iščejo službe na jugu. Policija v Skoplju je pred nekaj dnevi prejela starejšo vdovo, ki se je bavila in živela izključno od zvodništva. Prišla je iz Bitolja v Skoplje in s seboj vodila mlado 13letno deklico ter za njo iskala goste. Zvodnica je znala dekleta izvajati s tem, da jih je jemala v službo kot služkinje. Mladim žrtvam pa je vedno grozila z nožem, če bi jo izdale policiji.

d Izobrazba pa taka. Dokaz, kako se kulturno drug drugemu »približujemo«, je sledeči dogodek, o katerem poroča belgrajska »Politika«: »Belgrad je do pred kratkim imel neko ulico, ki se je imenovala »Prešernova ulica«. Pa se je neki član mestnega sveta začel proti

temu upirati, češ da ne dovoli, da bi se ulica, v kateri on stanuje, imenovala po Prešernu. »Kdo je Prešeren? Kaj je naredil za naše mesto?« je izpraševal svoje tovariše mestne svetnike. In ker mu tudi ti niso znali dati odgovora, je na neki seji pogumno zahteval, naj občina izpremeni ime njegove ulice. Mestni svet je njegov predlog sprejel — in Prešernova ulica je izginila, Slovenci, t. j. prebivalci dravske banovine, pa pravijo, da je Prešeren njihov največji pesnik. Bogve? ali se vse belgrajske ulice imenujejo samo po tistih možeh, ki so za mesto kaj storili? Le kaj bi se zgodilo, če bi Slovenci kako ulico tako preimenovali? Da pa ves mestni svet našega glavnega mesta ne ve, kdo je bil dr. France Prešeren, je pa dovolj jasno znamenje naše medsebojne kulturne bližine in tudi — kulturne višine prizadetih. Kdor izmed Slovanov Prešerna ne pozna, ne more reči, da je izobražen.

d Obogateti so hoteli. Pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je zagovarjala dična družbica s severne meje. Na zahtojni klopi so sedeli trije možakarji. Vsi so prišli pred sodišče, ker so osumljeni, da so razpečavali pri nas ponarejene 50 dinarske srebrnike. Preiskava je ugotovila o teh zanimive stvari. Ponarejali so jih v Avstriji ter prava kovačnica še sedaj ni odkrita. Iz Avstrije so jih obtoženci spravljali na našo ozemlje ter jih tukaj spravljali v promet. Po njihovih izjavah so se avstrijski ponarejevalci pečali z velikoptezni načrti, kako bi svoj delokrog še razširili ter bi poleg kovanega denarja ponarejali tudi naše in avstrijske bankovce. Zaradi tega so se obrnili v Nemčijo na znano tovarno tiskarskih strojev ter naročili tam celotne naprave za tiskanje bankovcev. Seveda jih niso dobili, vsekakor pa je že sam poskus dovolj značilen za njihovo drznost. Jugoslovanski po-

Na levi: dosednji angleški kralj Edvard VIII, ki je odstopil, na desni pa njegov brat in naslednik na kraljevskem prestolu, ki si je kot kralj nadel ime Jurij VI.

magači avstrijskih ponarejevalcev so prejeli sledeče kazni: Josip Hernah 3 mesece strogega zapora, Ivan Klarič 10 mesecev in 15 dni strogega zapora, Udovič pa je bil oproščen.

d Razbojnika napadla župnišče. V petek 4. decembra kmalu po 8 zjutraj sta prišla v župnišče v Kuničih ob Kolpi dva neznana moška in vprašala po gospodu župniku, ki je bil takrat še v cerkvi. Ko sta izvedela od gospodinje Marije Gaber, ki je že 25 let v tem župnišču, da gospod župnik spoveduje, sta zahtevala od nje ključce od blagajne in ji grozila, da jo ubijeta, če tega ne stori. Ker jima ni izročila pravih ključev, sta jo napadla in jo tolkla s kratkim železnim drogom po glavi, dokler se ni onesvestila. Udarci so bili tako močni, da je Mariji Gaber počila lobanja in ima na glavi tri globoke, zevajoče rane. Roparja sta nato razsekala cerkveno ročno blagajno in vzela iz nje 14.000 Din. Težko ranjeno gospodinjo so prepeljali v 26 km oddaljeno bolnišnico v Karlovcu. Njeno stanje je zelo resno. Roparjev, od katerih je bil eden zelo dobro, drugi pa jako slabo obločen, zaenkrat še nimajo.

d Večja vsota denarja za ustanovitev državne mlekaršne šole v Škofji Loki je predvidena v novem proračunskem predlogu za leto 1937-1938.

d Ker je manjkalo občin denarja za nabavo drv so zaprli ljudsko šolo v Banja luki, kar so otroci vsekakor z veseljem vzeli na znanje.

d Veliko zmešnjavo v telefonskem prometu je napravil zapadli sneg tudi v Mariboru. Odklopil je skupno 418 telefonskih števil in povzročil tehničnemu osebju mariborske pošte dokaj dela.

d Fant od lare. Nad 100 km je prehodil peš dvanajstletni deček Rajko Kovačević iz Glasinca, da je prišel v Sarajevo. Potoval je v dežju in snegu, da je prišel v mesto, kjer bi mogel kupiti knjige za svojega mlajšega brata, ki hodi v prvi razred ljudske šole. Toda s seboj je prinesel samo štiri dinarje. Stopil je kljub temu v knjigarno in izbral štiri knjige. Ko pa je imel samo štiri dinarje, je moral iti na bansko upravo, da bi dvignil neki denar, ki ga je imel dobiti njegov oče. Toda tam so mu povedali, da so denar prav pred tremi dnevi poslali na občino. Ko so uradniki na banski upravi videli fantovo stisko, so med seboj zbrali potreben denar in kupili knjige.

d Morilca poštnega ala so našli. Končno se je vendar posrečilo pojasniti roparski umor poštnega ala Ludvika Jurka iz Št. Ilje v Slov. goricah, katerega je umoril dne 19. novembra neznani zločinec na cesti v bližini železniškega viadukta. Neznani zločinec je poštarju odvzel poštno vrečo s 14.000 Din. Po umoru je izgi-

Položnice

prilagamo danes za vse poštne naročnike, ki dobivajo »Domoljuba« naravnost na svoj naslov brez posredovanja poverjenika. Naročnina 38 Din za vse leto ali 19 Din za pol leta naj odpošlje vsak kar največ mogoče že v božičnih dneh, zanesljivo pa do 31. januarja.

Skupni naročniki plačajo Domoljub (Din 36) pri svojem poverjeniku. Na tem mestu vnovi in prav posebno povdarjamo, da je od pravočasne obnove naročnine odvisna ugodna rešitev prošnje za požarno podporo, kot jo določa »Pravilnik« tudi za leto 1937. Naj bi ne bilo med našimi naročniki nikogar, ki bi mu v slučaju požarne nesreče moral tu di »Domoljub« odreči svojo pomoč!

Na hrbtu srednjega dela položnice se lahko napišejo morebitne premembe v naslovu ali o načinu pošiljanja lista v novem letu.

Upravi lista je tudi zelo ustrezno, če zapiše posamezni naročnik vrhu srednjega dela besedico »star« ali »nov«, ker s tem pospeši in poenostavi vknjiževanje naročnin. Vsem in vsakemu pa še enkrat: Ne odlašajte z naročninol

nila za morilec vsaka sled. Ker so se radi zločina razburjali vsi obmejni prebivalci, so se oblasti trudile, da bi ga pojasnile. Dne 7. decembra so v Mariboru kot osumljenca zaprli nekega 23 letnega Karla Adlerja iz Gradca, pristojnega v Št. Ilj v Slov. gor. Adler je kmalu zločin priznal in na kratko povedal, da je bil dolžan svoji tvrdki 400—500 Din, ki bi jih moral tvrdki »Singer«, kjer je bil zaposlen kot potnik, takoj vrniti. Na noben način ni mogel priti do denarja, pa je zasnoval načrt, da bi napadel poštnega ala. Pri posestniku Mermolji, pri katerem ječasno stanoval, je skrivaj vzela sekiro ter se vsedel zvečer v grmovje poleg ceste v bližini viadukta. Ko je Jurko prišel mimo, je skočil za njim ter ga s sekiro močno udaril po glavi. Jurko se je sesedel, morilec pa mu je odvzel poštno vrečo ter stekel z njo čez polje v noč. Kake tri kilometre od mesta zločina je odvrnil sekiro, potem pa je odšel s poštno vrečo na stanovanje, kjer je pobral iz nje denar, vrečo pa skril na Mermoljevem seniku. Doslej se mu je posrečilo že precej tisočakov spraviti v promet. Zamenjal je vse v Mariboru, in sicer 4000 Din pri trgovcih, pri katerih si je nakupil perila, obutve in obleke. Pri petem tisočaku pa se mu je posrečilo in so ga prijeli. Morilec je neznan, nizke postave, star 23 let ter mu nihče ne bi prisodil na prvi pogled tako zverinskega zločina. V Št. Iljo je splošno znan ter se je udeleževal pri šentiljskem Sokolu. Pri aretaciji je tudi še nosil sokolski znak. Policija je Adlerja obdržala v zaporu in ga bo ponovno zaslišala ter nato izročila sodišču. O življenju morilca Adlerja poročajo še sledeče: Adler je bil pod prejšnjim občinskim režimom občinski sluga, katerega pa je sedanja občinska uprava odpustila radi raznih denarnih poneverb. Bil je

odličan član šentiljskega Sokola, za katerega je baje vršil tajniške posle, obenem pa mu je bilo poverjeno vodstvo mladega šentiljskega sokolskega naraščaja. Mladina se je torej nahajala v dobrih rokah... Ko je bil pri občini odpuščen, so hoteli napraviti nekateri napredni šentiljčani iz njega nekakega političnega mučenika ter so očitali sedanji občinski upravi, da ga je odpustila zgolj radi tega, ker se udeležuje pri Sokolu. Še to zanimivost nam poročajo iz Št. Ilje: Ko je bil izvršen gnusni zločin nad pismonošem Žunkom, je med drugimi padel sum tudi na Adlerja. Po Št. Iljo se je o tem javno govorilo in baje je bilo to vprašanje tudi na dnevnem redu seje šentiljskega Sokola. Takrat se je baje neki odbornik odločno zavzel zanj ter dejal, da so v šentiljskem Sokolu sami pošteni in se ne sme nikogar sumiti. — Primer, ki je igral v pojasnitvi tega zločina tako veliko vlogo, je pač dokazoval

d Sprejem v pokojninski sklad železniskih delavcev. Glavna uprava pokojninskega fonda delavcev drž. prometnih ustanov je v več primerih ugotovila pri pregledu odlokov o določitvi osebnih pokojnin delavcem, ki jih ji pošiljajo krajevne uprave pokojninskega fonda, da nekateri te delavce prijavljajo v članstvo pokojninskega fonda šele po odpovedi službe. Prijavljanje delavcev v pokojninski fond po prenehanju službe ne samo nasprotuje določbam pravilnika o delavstvu, temveč je tudi škodljivo tako za delavce same, kakor za upravo, posebno pa za finančne interese pokojninskega fonda delavstva. Zato je glavna uprava pokojninskega fonda delavstva državnih prometnih ustanov opozorila ravnateljstva in oddelke generalnih ravnateljstev državnih železnic, da vse delavce, ki izpolnjujejo pogoje za sprejem v pokojninski fond prijavijo najkasneje do 10. marca 1937. Po tem roku ne bo sprejet v pokojninski fond noben delavec.

d Ker so ga boleli zobje. Te dni se je pojavil v Mariboru pod mostom poleg Drave mlajši človek, ki se je po kratkem obotavljanju nenadoma pognal z brega v reko. Voda se je zgrnila nad njim, vendar se je takoj zopet pojavil na površju. Očividno pa ni znal plavati. Med vikom in krikom ogromnega števila gledalcev, ki so stali na mostu in strmeli v valove, se je pojavil pogumen reševalec. Mlad dijak, Kristian Kerbol, se je ob velikem odobravanju gledalcev pognal v Dravo ter zavlekel potapljačega na breg. Ker je bil kandidat smrti že skoraj nezavesten in ves premražen, so ga prepeljali v bolnišnico, kjer se je ogrel in prišel k sebi. Povedal

Jugoslav.
P. Beiersdorf & Co. d. d. o. j.
Maribor

Zapomni si za vse življenje:

Samo Radion vsebuje dobro Schichtovo milo. Zato je Radion tako blag in izdaten.

Pranje z Radionom je tako lahko in preprosto: belo perilo kuhaj 15 minut, volno in svilo pa peri v mrzli raztopini.

Samo

Schichtov **RADION**

PERE
SAM!

VSEBUJE SCHICHTOVO MILO

je, da je 23-letni slaščičar Josip Lah. Dejal je, da ga preveč bolijo zobje in da je zaradi tega skočil v Dravo. Najbrže pa je še kaj drugega vmes.

d **Še ena stoletna.** Stoletna ženica je oni petek umrla v Vuzenici na Dravskem polju. Marija Trampuš je bila 60 let vdova po železničarju in se je preživljala le s pokojnino. Bila je najstarejša ženska v Dravski dolini.

d **Lepe denarje za tobak** dobe letos Hercegovinci. Vreme jim je bilo izredno naklonjevo, da so pridelali mnogo več kakor lansko leto, tako po količini kakor po kakovosti. Lansko leto je tehtal vsak strok povprečno 18 gramov, letošnji pa tehtajo kar 30 do 35 gramov. V vsej Hercegovini je posajenih 160 milijonov strokov, pridelka pa je za 450 vagonov. Sadilci bodo dobili od države 70 milijonov dinarjev. Odkupna cena se suče od 12 do 15 dinarjev za kilogram.

d **Še vedno leta pesem.** Za 50 tisoč dinarjev takšnih znamk je poslala uprava državnih monopolov v Belgradu finančni direkciji v Novem Sadu. Ko so znamke v Belgradu zavijali, je bila navzoča posebna komisija. Ko so pa pošiljko v Novem Sadu prejeli, so dognali, da jih je zmanjkalo za 50 jurjev. Za tatovi za enkrat še nimajo sledu. Pri nas ne bo reda, dokler ne bodo tatoviče kratkomalo poslali na drugi svet.

d **Uho mu je odrezal.** Na poseben način se je neki brivec v Podlugoru maščeval prijatelju, ki ga je pred leti v neki družbi užalil. Matija se je le po dolgem času prišel k brivcu brit. Lazar ga je mirno obril, ko pa je bil pri koncu, je potegnil z britvijo in odrezal prijatelju uho.

d **Velike denarne povere** so odkrile nadzorne oblasti v občini Senta v Srbiji. Povere grede nad 1 milj. Din. V zvezi s to zadevo so bili aretirani predsednik, tajnik in blagajnik omenjene občine.

d **Z nožem nad političnega nasprotnika.** Ono nedeljo so bile občinske volitve tudi v Rudniku pri Ljubljani. Nekateri politični nasprotniki JRZ so daleč prekoračili mero, do kamor sme iti dostojna volilna borba. Tako se je neki političen nasprotnik spozabil ter je z nožem napadel pristaja JRZ Stanislava Elikana, posestnika iz Rudnika 50. Zabodel ga je

z nožem v usta. Elikan je bil prepeljan v ljubljansko holnišnico. O tem surovem napadu je orožništvo uvedlo preiskavo, posebno ker je napadalec znan.

d **Podjetje, ki tudi uslužbencem** nekaj privoščiti. Našička, lesna veleindustrija, je sprejela zahteve delavstva in jim povišala plače. Posredovali so delegati stanovskih organizacij ter odposlanec banske uprave. Svojim železničarjem je »Našička« povišala plače za 16%, ostalemu delavstvu pa od 8 do 16%.

d **60.000 Din** so odnesli neznani uzmoviči iz menjalnice Turk in Reicher v Ljubljani.

d **Pokvarjena gospoda.** Stirje turisti, med katerimi je bil tudi sin ugledne ljubljanske osebnosti, so skušali s ponarejenim ključem vdreti v notranjost koč na Dolu v Kamniških planinah. Ker si s tem niso mogli pomagati, so vdrti vrata in so pri oknih popolnoma pokvarili okrižje. Za zimo si je preskrbel v koči bištriški gozdar, ki je uslužbenec meščanske korporacije, raznega živeža in zadostno množino drv. Vse to so turisti porabili in zapustili koč razdejano in razmetano. Zadevo bo morala vzeti v roke oblast in orožništvo, da takšna zla dela prenehajo in turiste nauči spoštovati tujo lastnino.

d **Rudarji zahtevajo pogodbo** za vse javno. Važen sestanek za slovensko gradbeno stroko je bil 13. decembra v Ljubljani. Sestali so se namreč delodajalci ter predstavniki gradbenega delavstva, ki so se pogajali za sklenitev enotne kolektivne pogodbe za vse gradbeno delavstvo v Sloveniji. Vsi zastopniki so složno

naglašali željo, naj bi se čimprej sklenila skupna kolektivna pogodba. Sprejeta je bila resolucija na vlado, v kateri tako zastopniki delodajalcev, kakor tudi zastopniki delavcev gradbene stroke v Sloveniji prosijo, naj bi kr. vlada v najkrajšem času izdala okvirni zakon o minimalnih mezdah in pravilnik o pobijanju šušmarstva. Z zakonom o minimalnih mezdah naj bi bila zajamčena pravična ureditev razmerja med delodajalci in delavci, pri tem pa naj bi bile upoštevane gospodarske razmere in življenjski standard po posameznih banovinah. Pravilnik o pobijanju šušmarstva naj onemogoči vsako izvajanje gradbenih del po raznih neupravičenih, ki ogrožajo obstoj podjetnikov gradbene stroke ter ovirajo pravilno izvajanje kolektivnih pogodb. Po krajši razpravi o načinu nadaljnega dela je bil soglasno sprejet sklep, naj se sestavi komisija, v kateri naj bo šest zastopnikov delodajalcev in delavcev. Ta komisija naj predela vso kolektivno pogodbo, izdelek pa naj bo predložen plenumu zastopnikov v končno odobritev. To pa po možnosti še pred novim letom.

d **Francoški lovci nas obiščejo.** Pridejo januarja v Dalmacijo na lov. Zasedovali bodo močvirski pftice ob reki Neretvi pri Metkoviću in reki Bojani pri Ulcinju. Francozi nas obiščejo kot gosti naših lovskih društev.

d **Izvoz hrvatskih puranov.** Tri velike tvrdke, ki se bavijo z izvozom perutnine, nakupujejo živali po vseh vaseh. Zaradi velikega povpraševanja so se seveda znatno dvignile cene. Kmetom je to dobrodošlo, ker so samo v okolici Ivanigrada zadnji čas prodali 11 tisoč puranov. Cena je precej višja kot lani. Angleži plačujejo kilogram žive teže z 10 dinarji. Tako so kmetje samo okoli tega mesta dobili za purane več kakor pol milijona dinarjev. Tak napredek se kaže zadnja tri leta, ko se je cena dvignila od 8 na 10 dinarjev, po številu izvoženih puranov pa od 7 na 11 tisoč. Zato so začeli kmetje polagati na to večjo pažnjo, zraven pa izboljševati rejo in vzgojo ptičjih puranov.

d **Grozno dejanje slaboumnega.** V Gornji Bistrici pri Crensovcih v Prekmurju se je dogodil nenavaden zločin. Nenadne smrti je umrl 73-letni hlapec Ivan Cvetko, uslužben pri posestnici Veroni Jakšič. Cvetka so že pokopali.

Slovenski dom

JE NAŠ CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM ČITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPISNICO UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ ŠTEVILK LISTA NA OGLED.

ko je prišel mrtvooglednik prijaviti orožnikom, da se mu zdi smrt starega hlapca zelo sumljiva, ker je opazil pri pregledu trupla na glavi za ušesom majhno, kakor fižol veliko krvavečo rano. Na podlagi te prijave so orožniki slučaj preiskali, državno tožilstvo v Mariboru pa je odredilo izkop in raztelesenje trupla. Preiskava je ugotovila, da je pokojni Cvetko umrl kot žrtev bedastega in mutastega reveža Štefana Horvata, ki je star 43 let ter že nad 20 let živi pri posestnici Jakšičevi, kjer opravlja razna dela. Horvat je ubil Cvetka s česalom za živino. Ko je čistil v hlevu krave, je prišel Cvetko v hlev ter gledal Horvata pri delu. To nadzorovanje je bebca silno razkačilo ter je udaril Cvetka z vso silo s česalom po glavi. Ta sprva ni ničesar čutil, ko pa je šel k sosedu, mu je postalo med potjo nenadoma slabo ter je padel v nezavest, iz katere se ni več prebudil. Raztelesenje je dognalo, da je umrl zaradi izliva krvi v možgane, ki je povzročil udarec s česalom. Horvata orožniki sploh niso mogli zaslišati, ker ne more govoriti in je tudi duševno čisto zmeden. — Tako in podobni reveži ne spadajo med svobodne ljudi, ampak bi morali živeti v posebnih zavodih pod nadzorstvom.

d Pomagajte ljudem do zaslužka. Pred nekaj leti je bilo sajenje tobaka v Slov. Krajini zelo razširjeno. Pridelovali so tobak tudi že pred vojno. Mnogo tobaka je sadilo tudi to in ono veleposestvo in sicer boljše in slabše kakovosti. Tako se je ohranila velika množina tobačnega semena. Ko pa je bilo potem sajenje tobaka prepovedano, se je ljudstvu vcepila misel, da je gojilo tobak še nadalje kljub prepovedi. Tako se je tobak gojil v precejšnjih množinah še pred nekaj leti po koruznih njivah, kjer ga je bilo težko opaziti. Na ta način se je sajenje tobaka ohranilo še do danes v navadi. Finančni organi pa zasledujejo sajenje tobaka s tako vzornostjo in pridnostjo, da jim skoro ne uide več noben sadilec tobaka. Tako so novembra letos naredili finančni organi preiskavo pri enem posestniku v Crensovcih. Po daljši preiskavi so našli velik šop stebel s semeni in ga zaplenili. Listje je bilo že potrgano s stebel. Odnesli so vse skupaj na finančno postajo v Beltince, odkoder bo šla uradna ovadba radi kršenja prepovedi. Veliko nam je na tem, da se tudi pri nas, kjer je lega za to, razvije saje-

Prejona naslednica najmočnejše države na svetu je princeznja Elizabeta, hčerka novega angleškega kralja. Na sliki jo vidimo v družbi svoje mlajše sestrice Marije Rože.

† Anton Cerar

Moravče. Na početku tega meseca smo položili k večnemu počitku dva moža, katerih prvi je bil večkratni odbornik moravške občine in ugledni posestnik v Dvorjah pri Moravčah Josip Vidarger in drugi 20-letni župan iste občine, daleč na okrog poznani Anton Cerar. Poslednjemu hočemo posvetiti za slovo nekaj vrstic. Pokojnik je bil odličen in od vseh spoštovan gospodar znane Mrtinkove domačije, kjer si je ustanovil številno družino, katero je znal vzgojiti za krepko krščansko življenje. Po svojem značaju je bil tih in skromen mož, vendar zlasti njegove gospodarske zmožnosti niso ostale ljudstvu neznane. Ker je bil mož kremenite značajnosti, globoke vere in poštenosti, je ljudstvo stavilo vanj vse svoje zaupanje. Pokojni Mrtinkov ata je bil 20 let moravški župan, dokler ga ni sila JNSarskega režima odstavila od mesta, ki mu ga je ljudstvo nepretrgoma poverjalo. Ker ni hotel kloniti pred nasiljem, ga je doletela ista usoda preganjanja, kakor mnoge druge slovenske može. Se enkrat mu je hotelo ljudstvo potrditi svoje zaupanje in mu izkazati zadoščenje pri občinskih volitvah l. 1933. Vendar je bilo takrat prevarano! Pri zadnjih ob-

činskih volitvah pa se je zdravstveno stanje moža že toliko poslabšalo, da ni bilo več mogoče na njegovo sodelovanje v moravški občinski politiki, vendar si mož ni mogel kaj, da ne bi na dan volitev do smrti izmučen se dvignil iz postelje in se ob oknu na lastne oči prepričal, kako ljudstvo obračunava s svojimi nasprotniki. — Številne množice ljudstva, šolska mladina, zastopniki oblasti ter prijatelji, znanci in borci za skupne življenjske vzore, ki so prihiteli od blizu in daleč, da ga spremijo na poslednji poti, so glasno izpričali, da se je ločil od tega sveta, uživajoč tisto spoštovanje, ki ga je užival ves čas svojega javnega udeleževanja. Ob odprtem grobu se je poslovil od njega moravški dekan Janko Cegnar, poudarjajoč njegove osebnostne vrline, ki so ustvarile iz pokojnika moža velikega ugleda, moža globoke vere, neoporečne poštenosti. V imenu JRZ je spregovoril zadnjo besedo Mavricij Bergant. Ljudstvo se je poslovilo od nove gomile v svesti, da je ostavilo na božji njivi zopet steber moravške doline, ki je v preteklem letu padel pod neizprosno zakonno smrti. Vzor-moža bo naše ljudstvo ohranilo v trajnem spominu.

nje take rastline, ki prinaša kmetovalcu gotov dohodek. Tako potem ljudje ne bi šli k tajnemu sajenju tobaka in marsikateri naš človek ne bi zapadel visoki kazni. Zanima nas, kaj bi rekla monopolna oblast k temu, če bi se sajenje tobaka vpeljalo ponovno! Tako bi se vsaj delno odpomoglo mnogim kmetovalcem, ker so dani vse pogoji; treba je samo še dovoljenja in vse bo v redu. Glede konkurence pa to: saj nam južnjaki konkurirajo s svojim vinom in še z drugimi pridelki, zakaj bi jim ne tudi mi s tobakom.

d Od novih železniških prog odpade na beograjsko 65,9, na zagrebško 18,0, na sarajevsko 9,2 in na ljubljansko direkcijsko pa 4,6 odstotkov. Leta 1934. je bilo v gradnji novih prog: na ozemlju direktije v Beogradu 253 km, na ozemlju vseh drugih direktij pa niti en kilometer.

d Pozor pred nakupom hranilne knjižice! Francetu Kromarju v Dolenji vasi št. 67 je bila 11. decembra ukradena hranilna knjižica Posojilnice v Ribnici in sicer št. 9480 v vrednosti 15.573,90 Din. Ker bo tat gotovo skušal knjižico prodati, svarimo pred nakupom.

d Sedaj nima ne hrane, ne odškodnine. Na Jurovskem vrhu na avstrijsko-jugoslovanski meji so neznani tihotapci ukradli 1250 Din vredno kravo viničarju Cvetku Rupertu iz hleva, ki se nahaja komaj 100 korakov oddaljen od meje. Kravo sta dva tihotapca odgnala čez mejo, kjer so ju zasačili avstrijski stražniki. Tihotapca sta ušla, kravo pa so Avstrijci zaplenili in prodali na dražbi. Viničar sedaj nima ne krave ne odškodnine.

d Velik izvoz naše žive in zaklane živine. Od leta 1923 se ni bilo tako velikega izvoza naše žive in zaklane živine v inozemstvo, kakor v letu 1935. Posebno se kot kupec naše živine odlikuje Nemčija. Spet pa se je pri tem najboljše odrezala Vojvodina, ki je letos tudi v izvozu žita presegla vsa leta. Prvorazredne svinje plačujejo po 8 do 8,50 Din po kilogramu. Cene rogatičev so se dvignile na 5 do 6 Din. Slabša živina, katere Nemčija ne kupuje, pa se izvažata seveda po mnogo nižjih cenah v Levanto. Svinjske masti pa smo letos izvozili že 800 vagonov,

kar je 100 vagonov več kakor pa leta 1923. Ta številka nam postane še bolj zgovorna, če primerjamo izvoz z letom 1930. Takrat jih je šlo iz naše države le 200 vagonov. Svinj je bilo letos izvoženih že 260.000.

d Ozkotirna proga Brod-Sarajevo se je začela preurejati v normalnotirno, kar bo veljalo 400 milijonov Din. Upamo, da bomo kmalu čitali, da so se že začeli vsaj pripravljalni dela za progo Ljubljana-Sušak, ki je še bolj potrebna in bi bila tudi bolj dobičkanosna.

d Vrelec nafte so izsledili v okolici Tuzle. Da bi le bila ležišča velika in globoka.

d 71.070 Židov je v Jugoslaviji. V Sloveniji jih ni niti 1000. Največ jih je v Beogradu, Zagrebu in Sarajevu.

d Za hitrejšo odpremo pošte. (V »Trgovskem listu« čitamo: Prav za prav bi morali napisati na naslov poštne ministristva, ker vemo, da ljubljansko pošto ravnateljstvo tudi pri najboljši volji ne more nastaviti toliko pismo- nos, kakor bi bilo treba. Pa da se vrnemo k naši zadevi. Če kdo piše v Zagreb in odda popokne pismo na ljubljansko pošto, ga dobi naslovnik drugi dan ob 8 zjutraj v roke. Če pa odda istočasno pismo na ljubljansko pošto na naslovljenca, ki živi na Mirju, potem ga prejme ta šele

Na Nemščijo je le dni umri kovac knez nadovskil, ki je dosegel 110 let življenja.

ob 1 popoldne. Pismo iz Ljubljane v Zagreb potrebuje torej 5 ur manj kakor pismo iz Ljubljane na Mirje, ki pa je tudi še čisto v Ljubljani in ki je bilo v Ljubljani že davno pred inkorporacijo okoliških občin. Da je tako kasno dostavljanje pisem še mogoče v današnji dobi hitrega tempa, je pač nekaj tako nezaslišanega, da bi se moralo tudi pošto ministristvo v Belgradu že enkrat zganiti in povečati v Ljubljani število pismonoš, da bi ti tudi mogli takoj dostavljati pisma. Prosimo gospode poslance, da v skupščini o tem spregovore in da zahtevajo povečanje kreditov za ljubljansko pošto, da se takšni primeri ne bodo več dogajali. — Podobno in še mnogo hujše so prizadete mnoge vasi v bližnji in daljni okolici Ljubljane.

d Jeseniška železarska industrija je kot najstarejša industrija v Sloveniji pokazala te dni hvaležnost tudi onim, ki so nad 40 let sodelovali v njenih delavnicah in obratih. Zbrala je 60 zaslužnih delavcev. Železarna je priredila tem delavskim veteranom pojedino, pri kateri so se vodilni krogi delavstvu zahvaljevali za njih požrtvovalnost do podjetja. Vsak jubilar je dobil krasno izdelano diplomu pohvale in priznanja, poleg tega pa še kuverto s tisoč dinarji. Cast in priznanje slovenskim kovinarjem, pa tudi njih gospodarjem!

d S turistično liro v Italijo. Naša Narodna banka je sklenila sporazum z italijanskim zavodom za posle z inozemstvom, da bo pri nas »Putnik« prodajal turistične lire v obliki čekov, akreditov in hotelskih bonov. Potovalci iz Jugoslavije bodo smeli na podlagi potnih dokazil vzeti s seboj hotelskih bonov za 2500 lir mesečno, turističnih čekov pa za 3000 lir mesečno. Tisti, ki se morajo zdraviti v italijanskih zdraviliščih, pa se lahko obrnejo na Narodno banko, da jim po potrebi zveša to vsoto. Turistična lira se bo prodajala po 2.50 Din.

d Najbolje je, da je med sosedji mir. Pred dnevi je skupina italijanskih lesnih trgovcev obiskala Šibenik in se tam pogajala s Šipadom za nakup večje količine drva za Italijo. Sedaj so kupčijo zaključili in bodo takoj začeli odpremljati naročilo. Komaj so prvi odšli, so prišli drugi trgovci iz Italije. Vsega bodo iz Šibenika izvozili okrog 50 tisoč kubičnih metrov drv. Trgovci upajo, da se bodo tako vzpostavile trgovske zveze med Italijo in Jugoslavijo na temelje, kakor so bile pred sankcijami. V tem jih potrjujejo še bolj naročila lignita (rjav premog), ki se mu jasno pozna, da je iz lesa), ki prihajajo iz Italije za premogokope okrog Šibenika. Plačujejo pa deloma z gotovino, deloma z blagom.

VINO pristno in poceni dobite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani

d Po kostanj v ogenj za druge. Štirje Šibenčani se bore v vrstah obeh nasprotnikov v Španiji. Dva sta na strani generala Franca, dva pa na strani madridske vlade. Ko pišejo domov, vedo popisovati težke boje, ki jih bijejo. Eden od njih je bil ranjen pred Madridom in leži sedaj v bolnišnici v Salamanci. Drugega pa je zanesla pot med rdečimi milicniki, a so ga Francovi vojšaki ob nekem spopadu prijeli in po naglem sodišču ustrelili. Bil je star komaj 20 let. O ostalih dveh pa domači nimajo nobenih vesti.

d 120 km že vozimo. »Leteči Zagrebčan« (vlak) je pri zadnji poskusni vožnji prevozil povprečno 120 km na uro. Pravijo pa, da s tem še ni zaključena in postavljena največja možna brzina in da bodo poleti to povišali še na 35 kilometrov. Za prgo pravijo, da je sposob-

na za tako brzino. Lokomotiva je težka 85 ton, premoaga pa porabi od Zagreba do Belgrada 4 in pol tone. Vodo mora vzeti spotoma trikrat. Porabi je pa manj kakor drugi vlaki. Vsaka lokomotiva stane 1 milijon 800.000 dinarjev. Na spomlad bodo vpeljali redne zveze med obema mestoma.

d Sneg, ki je začel padati ono nedeljo, je po vsej Jugoslaviji povzročil mnogo škode. Pretrganih je bilo mnogo brzozajavnih zvez. V Čakovcu so ostali prebivalci več kot en dan brez luči, ker jim je sneg pretrgal na več mestih žice na električnem vodu iz Fale.

d Še so na svetu dobri ljudje. Za pomožno akcijo, ki se je te dni ustanovila v Ptuj v prid najbednejšim in najrevnejšim, je darovala izvozna trdka Reinhard 5000 Din. Razen tega pa je še naklonila siromašnim šolskim otrokom 2000 Din, skupaj 7000 Din. Je to prvo podjetje, ki se je odzvalo vabilu pomožne akcije. Posnemanja vredno!

d Na potu k boljšim razmeram. Osvoboditev malih vlog pri Mestni hranilnici ljubljanske od 5000 Din kaže za prvih osem dni zelo razveseljivo sliko. Izmed 29.000 oproščenih vlog je pri hranilnici dvignilo zneske od 10 do 5000 Din v skupnem iznosu 509.000 Din, v prvih osmih dneh samo 28 vlagateljev, torej komaj 1%. V istem času pa so novi vlagatelji vložili 1.190.000 Din, torej neprimerno več kot so znašala izplačila osvobojenih vlog. Ako bo zaupanje rastle še naprej v podobni meri, bo hranilnica kmalu mogla oprostiti novo skupino vlog.

d Več kot 31.000 Din za 1 m². Neverjetno, a resnično. Znano podjetje Tivar v Zagrebu je kupilo stavbni prostor ob Jelačičevem trgu od žida Wasserthala, in mu plačalo za 136 kvadratnih metrov kar 4.250.000 Din. To bi se reklo, da je bil kvadratni meter prodan za 31 tisoč 250 Din. »Tivar« bo na novem prostoru zgradil veliko poslovno hišo.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Ves narod je drvel za Jugosl. nac. stran-ko. V vseh banovinah so bile z nedeljskimi volitvami izvršene občinske volitve. V 31 občinah bodo še ponovne. 3762 občin je dobilo nove župane. Vpisanih glasov je bilo 3.391.526, glasovalo jih pa je 2.239.756 ali 66%. V vsej državi je dobila JRZ 2626 občin (69.8%) z 1.374.262 glasovi. Združena opozicija pa 318 občin z 248.137 glasovi. B. HSS 348.092 glasov in zato 507 občin. Ves narod pa je drvel za JNS, ki ji je dal v vsej državi kar 36.108 glasov in 29 občin.

d V Belgrad je prispel preko Rakeka francoski trgovinski minister Paul Bastid. Podpisal je novo trgovinsko pogodbo med Francijo in Jugoslavijo. Casopisje piše ugodno o tej pogodbi. Sodili pa bomo po uspehih.

Spremenjena občinska meja. Na predlog notranjega ministra dr. Korošca so kr. namestniki podpisali ukaz, s katerim odločajo, da se občina Ščavnica v mariborskem okraju-levi breg spremeni v občino Sv. Ana v Slov. goricah.

d Kako »Kmetiski list« obsoja samega sebe. O kmečki zaščiti piše »Kmetiski list« (2. decembra): »Prvi začetki kmečke zaštite so odložili plačilo dolgov. Mislili smo, da to ne bi dolgo trajalo, ker smo vedeli, da vsak zastoj pomeni v gospodarstvu nazadovanje, dolg zastoj pa celo že propast. Upanje, da bo pravična rešitev dana kmalu, nam je zbijalo dejstvo, da so vse države, ki so imele slične težkoče, v prav kratkem času odpravile zaporo denarnih zavodov,

Bojši krvni obtok

poveča delovanje organizma in ublažuje bolečine. Boljši krvni obtok dosežete s ASPIRIN tabletami, tam neškodljivim sredstvom proti prehlajenju, revmatizmu in zobobolu.

Vsaka tableta ima vtisnjen Bayer-jev križ

ASPIRIN

V. z. »Jugoslav. k. d., Zagreb.
Oblas. le. reg. pod S. Br. 12.314 od 25. VI. 1934.

kmetke dolgotve pa okužite in jih spremenite v dolgoročne obveze z nizko obrestno mero. Čakali smo od dne 20. aprila 1932 do dne 26. septembra 1936. Več ko štiri leta.« — To je najhujša obsodba Jenesarjev, katerim pripada tudi »Kmetiski list« s svojimi kmetijci. Če bi bili ti ljudje še dalje na vladi, bi morali kmetje in denarni zavodi še dalje čakati.

d Poslednja želja Pašičeva — cerkev. Vdova po pokojnem Pašiču, velikem srbskem politiku, Djurdžina Pašić, je ob priliki 10 letnice smrti svojega moža sklenila, da izvrši njegovo poslednjo željo, namreč da postavi v Belgradu spominsko cerkev. Pašičeva vdova bo v najkrajšem času zaprosila belgrajsko mestno občino za primeren prostor za to spominsko cerkev. Poleg cerkve bo stal tudi muzej, v katerem bodo shranjene vse spominske dragocenosti, ki so v zvezi s pokojnim Pašičem. Ko bo cerkev dograjena, bodo iz novega pokopališča vanjo prenesli zemske ostanke pokojnega Pašiča.

d Tudi Nemci so pri nas svobodni. Nemci iz vse Jugoslavije, organizirani v »Švabskem kulturbundu«, so se ono nedeljo sestali v Novem Sadu. Preko 200 organizacij te zveze je razporejenih po vsej naši državi.

d Ne pojejo vsi učitelji iste pesmi. Učitelji v okrajih, ki leže večinoma ob Dravi, so zborovali v Varaždinu. Učitelji so ugotovili, da je zanje nastopil sedaj čas, da so varni pred grmadami zahrbtnih ovadb, ki so pomenile za učitelje v času JNS vedno težke obdolžitve. Danes tega ni več ter se jemlje v obravnavo le tožbo, na katero se je ovaditelj podpisal. Poleg tega imajo učitelji svoje stanovsko sodišče, pred katerim se bo lahko vsak učitelj zagovarjal s svojim braniteljem. Ugotovili so tudi, da je današnja vlada vse učitelje, ki so bili pod JNS odpušteni in premeščeni, premestila nazaj na prvotna mesta, odpuščene pa na novo postavila.

d Župani ribniškega in velikolaškega sodnega okraja za prestatitev okrajnega glavarstva v Ribnico. Odposlanstvo vseh županov ribniškega in velikolaškega sodnega okraja se je zglasila te dni pri banu dr. Natlačanu in mu ponovno razložila željo vsega slovenskega prebivalstva teh okrajev, da se sedež okrajnega glavarstva prestavi v Ribnico. G. ban je želje ljudskih županov pazno poslušal in jih vzel na znanje. Letos je obhajal ta želja že — sedemdesetletnico.

NESREČE

d Plamen je udaril na dan. Dne 26. novembra dopoldne ob 9 je nenadoma planil gost in smrdeč dim iz hiše posestnice Raj v Dugi vasi pri Lendavi. Na dan je že udaril tudi plamen, ki so ga pa pravočasno opazili in pogasili, ker je takoj po izbruhu posestnik Rittlop Anton alarmiral sosedo in kopače v bližnjih dogovestkih goricah. K sreči je bil pri roki tudi vodnjak in tako je velika nesreča bila preprečena. V bližini omenjene hiše je bilo veliko lesenih hiš in tudi večje slamnate oslice tako, da bi bil požar usoden za velik del kmečkih hiš. Požar je nastal na ta način, da se je stena ob štedilniku v sobi pri posestnici Raj počasi vnela v notranjosti, ker je bila zgrajena iz lesenih brun. Toda zmaz na zunanji in notranji strani je preprečil, da bi se stena takoj vnela. Tako je tlelo počasi in je končno udaril plamen na dan. Le naključju in ljudem, ki so takoj priskočili, se je zahvaliti, da je izstala velika požarna nesreča, ki ne bi imela primere daleč naokrog v naših krajih.

d Hiša in gospodarsko poslopje sta zgorela posestniku Ivanu Detičku v Razboru pri Slov. Bistrici.

d Ko se je vračal v čoln domov. Skoraj vsak posestnik iz Rumanje vasi, župnija Vavta vas, ima svoj čoln. V teh čolnih se vozijo na levo stran Krke v vinograde. Oni ponedeljek popoldne je šel v zidanico posestnik Nose Janez iz Rumanje vasi 23. V vinogradu se je srečal s sosedom. Zvečer okoli 7 sta se vračala domov. Vsak se je prepeljal v svojem čolnu. Noč je bila zelo temna, Krka pa narasla. Ko je prišel sosed na suho, ni bilo Noseta nikjer in tudi čolna ne. Brž je šel povedat to njegovi družini. Ti in drugi ljudje so šli k vodi, svetili in klicali moža — a zastoj. Drugi dan so zvedeli, da je čoln ves razbit obvisel na jezu v Ločni pod Novim mestom. Čez nekaj dni so dobili v Vavti vasi v grmovju ob vodi Nosetov klobuk. Krka je sedaj čista, da se vidi na dno. Ljudje so preiskali vso vodo od Rumanje do Vavte vasi, a ko to pišemo, Noseta še niso mogli najti.

d Huča nesreča v kamnolomu državnih železnic. Te dni se je v kamnolomu državnih železnic na Verdu nad Vrhniko pripetila huda nesreča. V tem kamnolomu so delavci razstreljevali kamenje. Med delom pa se je naenkrat utrgala velika skala ter pokopala pod seboj 64 letnega delavca Matevža Isteniča. Ko so delavci odstranili težko skalo in izvlekli izpod nje Isteniča, je imel ta zlomljeni obe nogi, udrt prsni koš ter druge hude notranje poškodbe. Domači zdravnik je nudil Isteniču prvo pomoč, obenem pa je bil poklican iz Ljubljane reševalni avto, ki je Isteniča prepeljal v splošno bolnišnico.

d Premikač je prišel med vagone. Na zagrebškem glavnem kolodvoru je pred par dnevi kos železa hudo poškodoval nekega premikača. Pri premikanju je mož prišel med vagone, pa ga je železo, ki visi na koncu vagona tako močno udarilo po vratu, da mu je presekalo glavno žilo.

d Ni slišal prihajajočega vlaka. Pred kratkim je šel ob železniški progi nedaleč od Polzele 35-letni Strašnik Alojz, doma iz Št. Vida pri Šmarju, noseč na rami brzovajno žico. — Strašnik, ki je nekoliko gluhi, ni slišal od zadaj prihajajočega vlaka, vlakovodja pa je dal signale in mislil, da se bo Strašnik v zadnjem hipu izognil. Lokomotiva je zadela v žico, sunek je vrget Strašnika na tla. Sreča v nesreči

je bila, da ni v tej zmešnjavi prišel pod kolesje vlaka. Vlakovodja je vlak ustavil, misleč, da bo našel Strašnika docela razmesarjenega. Nezvestnega ponesrečenca so naložili na vlak in ga oddali na Polzele v oskrbo tamošnjemu zdravniku, ki pa je odredil, da so hudo poškodovanega odpeljali še isti dan v celjsko bolnišnico.

d Dvigalo je zgrmelo na tla. V Ljubljani med Celovško cesto in Gorenjskim kolodvorom se je pripetila pri neki višji stavbi večja nesreča. Dvigalo, ki dovažalo s tal v višja nadstropja gradivo, se je namreč naenkrat utrgalo. Na dvigalu sta bila 29-letni delavec Bogomir Malovrh, doma z Viča, in 28-letni delavec Ludvik Godec, doma iz Idrijske ulice. Nesreča se je pripetila radi tega, ker se je utrgala vrv pri škripcu. Dvigalo je zgrmelo iz prvega nadstropja na tla. Malovrh in Godec sta na tleh obležala s težkimi poškodbami. Tovariši so oba ranjenca takoj izvlekli izpod padlega dvigala ter poklicali reševalni avto, ki ju je prepeljal v bolnišnico. Oba delavca imata hude poškodbe na glavi in na prsnem košu, imata polomljene ude ter sta dobila razne notranje poškodbe. Stanje obeh je zelo nevarno.

d Žival se je avtobusa prestrašila. V četrtek dopoldne, dne 10. decembra t. l. sta gnala užitek Lovko Ivan iz Dolenje vasi in sosed Znidarič težkega bika, ki ga je Lovko prodal mesarju, proti Rakeku. Spotoma privozi malo pred poldnem avtobus. Žival se je avtobusa prestrašila, začela begati sem in tja in pri tem priletnega Lovkota s tako silo pritisnila ob obcestno lipo, da si je zlomil desno nogo v kolku.

d V novi vodnjak je padel. Zalostna smrt je zadela šmiklavškega mežnarja Franca Križ-

narja, ki je bil že 73 let star. V Sotanskem je pomagal posestniku Kokotu pri nekem delu ter se ponoči napotil proti domu. Spremljal in svetil mu je Kokotov fant, ker je bila pot precej ledena in radi strmine nevarna. Sredi poti pa je starček poslal fanta domov, češ da sedaj ni več nevarnosti in pot dobro pozna. Fant se ni prestopil domačega praga, ko je naenkrat odjeknil v noč smrten krik. Kokotovi so pohiteli za Križnarjem ter šele po dolgem iskanju odkrili, da je padel v novozgrajen vodnjak, ki še ni imel ograje. Pri padcu v veliko globino si je razbil na dnu vodnjaka glavo ter obležal pri priči mrtov.

d Ko so na praznik delali. Dne 8. dec. se je zgodila pri urejevanju Malega grabna pri Ljubljani nesreča, ki je zahtevala težko žrtev. Delavci so izrabili praznik ter so delali pri regulaciji. Peljali so težek voziček izkopane zemlje po tirnicah. Voziček je ob strani podpiral 43 letni delavec Matija Smolej. Na najbolj nevarni točki pa se je pod tirom sesula plast prsti, tirnica je popustila in voziček se je prevrnil na nesrečnega Smoleja. Smolej je obležal pod vozičkom s hudimi poškodbami. Voziček ga je pritisnil čez trebuh, mu zlomil obe nogi ter mu povzročil druge poškodbe po vsem telesu. Smoleja so njegovi tovariši sodelavci s težavo potegnili izpod vozička ter poklicali reševalce, ki so Smoleja s svojimi reševalnim avtomobilom takoj prepeljali v bolnišnico.

d Na drobne kosce ga je sečral. V Mostarju v rudniku je delal neki rudar pri lomilnici in drobilnici za kamen. Zaradi neprevidnosti ga je pograbil jermen in ga potegnil v drobilnico. Stroj je rudarja raztrgal in sečral na drobne kosce.

NOVI GROBOVI

d Dolgost življenja našega je kratka... V Vojniku pri Celju je umrl kavarnar Ludvik Fisura. — V Čemšeniku so pokopali Ano Razboršek. — V Celju so položili v grob industrijalca Viktorja Zany. — Na Črnučah je mirno v Gospodu zaspal vrli mož 80 letni Peter Lampič, bivši krojaški mojster. — Na Viču so pokopali posestnico Apolonijo Gačnik. — V Mariboru so dajali v grob Tončko Ogoreutz roj. Lakner. — V Gaberjih pri Dobrovi je umrla Marija Kežman roj. Medved. — Na Brezjah je odšla v večnost vdova Kleindienst Helena; 4 mesece ji je manjkalo do 90. leta. — Na Jančnem so pokopali Franca Jelnikarja, bivšega organista in cerkvenika v Štangi pri Litiji. — Na Pobrežju pri Mariboru so položili v grob zasebnico Franciško Schell. — V Cerkljah na Gorenjskem so položili v grob Kristino Hočevnar roj. Sadnikar, vdovo lekarnarja na Vrhniki. — V Zagorju ob Savi so pokopali 76 letno Marijo Govejšek. — V Smartnem pri Litiji je zapel mrtvaški zvon Franciški Stopar. — V Brezicah je umrl krojaški mojster Josip Zöhrer. — Na Igu je umrla Jamšek Iva, učiteljica v p. — V Mariboru je odšel v večnost vseučiliščnik Silvo Haas. — V Št. Vidu je preminula 94 letna Franciška Kette, roj. Iglič. — V Ljubljani so umrli soproga železničarja Marija Kegu, višji poštni uradnik v p. Mihael Bajd, Elizabeta Kvas roj. Počučnik, Ema Klemenčič roj. Gračnar, paznik prisilne delavnice v p. Andrej Kunstelj, čevljarjeva vdova Marija Grošelj, Franja Hafner roj. Korošec, kleparski mojster Franc Gradišar, inspektor drž. žel. v p. Davorin Topolovec. Naj počivajo v miru!

Praznik zahvale za žetov praznujejo po nekaterih ameriških krajih tako, kol pri nas pustne šeme pustni torek. Po cestah nosijo s plinom napihnjene pajare, o katerih mi, nerodni Kranjci ne vemo, kaj naj bi pomenilo.

RAZGLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

Pretekli teden sta Anglija in Francija povzeli pri prizadetih državah korake, naj bi se bratomorno klanje v Španiji vendar že enkrat končalo. Najprej bi se popolnoma zabranil uvoz orožja in streliva v Španijo in sicer za obe vojujoči strani. Nato bi sledilo premirje, temu pa ljudsko glasovanje.

Tako Portugalska, kakor tudi Italija in Nemčija na anglo-francoski mirovni predlog niso pristale. Tudi madridska rdeča vlada v Valenciji in njen nasprotnik nacionalist general Franco premirje, kakor tudi ljudsko glasovanje odklanjata. Saj je res nemogoče, da bi ljudje sredi nasilnežev, kakor so španski anarhisti in komunisti mogli svobodno izraziti svoje želje.

Velike priprave za zopetno ofenzivo vrše Francove čete. Dobile so nove najmodernejše topove, večje število novih bojnih aeroplanov in nič koliko orožja in streljiva. Pariški list »L'Ouere« poroča, da bo Italija poslala v Španijo Francu na pomoč še 60.000 vojakov. Mussolini da je mnenja, da se pod nobenim pogojem ne sme dopustiti, da bi zmaga la levičarska vlada nad Francom. Kar je g. Mussolini doslej napovedal, je tudi vse izvršil. Na Balearskih otokih se je baje že izkrcalo 40.000 italijanskih vojakov. Še vedno pa dovažajo italijanske ladje nov vojni material in tudi nove čete.

Seveda tudi rdeča španska vlada ne drži rok križem. Dan za dnem jo oskrbujejo zlasti Rusi z vsem potrebnim; samo v času od dne 30. oktobra dalje je plulo skozi Dardanele 30

sovjetskih ladij proti Španiji. Rdeči so napravili iz Madrida eno samo veliko trdnjavo in general Franco ima vsekakor prav, če izjavlja, da bo moral poslej proti Madridu nastopiti tako, kot se nastopa v vojnem času proti vsaki trdnjavi, to se pravi, da bo špansko prestolnico brez usmiljenja zravnal z zemljo.

Na bojiščih pretekli teden ne zaznamuje posebnih sprememb. Špansko uradno poročilo navaja, da je neznana podmornica potopila pred Malago špansko podmornico »C 3«, ki se je borila na strani rdeče vlade. Na severnem bojišču so začeli rdeči pred tednom ofenzivo v smeri proti Burgosu. Španska rdeča vlada sedaj poroča, da je to ofenzivo ustavila, ker je zapadel sneg. Iz nacionalnih krogov pa vedo poročati, da se je rdeča ofenziva ponesrečila in je prišlo zaradi tega na omenjeni fronti do medsebojnega obračunavanja med samimi pristaši madridske vlade.

ITALIJA

»To in ono. V Kaštelirju pri Virinadi v zapadni Istri je umrl v 90. letu starosti duhovnik Anton Legović. Skoraj 50 let je preživel v pokoju kot bivši kaznilniški kurat v Kopru. — Reški škof Santin je poslal vsem slovanskim duhovnikom svoje škofije okrožnico, v kateri od njih zahteva, da se ravnajo po škofijskem odloku, ki uvaja latinski jezik v vse cerkvene obrede. — Nevarno rokovnjaško družbo so oblasti izsledile in jo deloma tudi že pospravile v ječe. Dolgo časa je skoraj

nemoteno strahovala kraška brda ter napravila na veliko krajih silno drzne vlome in tatvine. Znan in v spominu je še svoječasní tolovajski napad na Miličevo hišo v Briščkih pri Proseku, kakor tudi dvojni roparski napad, združen z dvojnimi ubojem v Vrhovljah za Repentaborom. Dva podobna roparska napada sta bila letos v februarju v Dragi v bližnjih Mihelih. Rokavnjaška družba je imela razpleteno svojo organizacijo po vsej Julijski krajini in celo tja doli po Istri. Oblasti so prijele veliko število osumlencev, ki zaporedoma priznavajo svoje zločine. Rokovnjačem je poveleval neki Boje, podpoveljnik pa je čevljar Marcel Guštin iz Malega Repna. — Pri nas smo z izsleditvijo vaških razbojnikov bolj počasni in preveč obzirni.

AMERIKA

s Razno. V Rock Springs Wyo je umrla 50 letna Mary Berlogar iz Zidanega mosta. — V Conneantu je preminul 70 letni Matija Drabler iz Borovnice. — V premoškoku v Noksnis Ill. se je ponesrečil rojak Pavel Blažič. — Za pljučnico je umrla v Braddocku 73 letna Katarina Grm iz Logatca. — V Imperial Pa je odšel v večnost 75 letni Frank Bertoncelj iz Gorenje vasi pri Škofji Loki. V Clevelandu so v zadnjem času umrli: Mary Pižem, p. d. Šrok-ljeva, stara 52 let in doma iz vasi Grintovec pri Zagradcu na Dolenjskem; Mike Vičič, star 78 let, ki je podlegel poškodbam, dobljenim v avtomobilski nezgodi; Rosie Slabič, roj. Gerželj, stara 41 let in doma iz Istre na Primorskem; Joseph Jarc, ki je umrl nagle smrti, ko je prišel z dela, star je bil 35 let in Lojze Rojc, star 59 let, ki je podlegel srčni hibi. Doma je bil iz Žužemberka na Dolenjskem. — V Indianapolisu Ind. je umrl 55 letni Frank Dežman. — V Hibbingu je umrl nagle smrti

RAZNO

Goska. Učenec vpraša učitelja: »Gospod učitelj, manj mi je naročila, naj vas vprašam, če radi jeste gosje meso?« - Učitelj: »Povej mani, da gosje meso zelo rad jem.« - Čez teden dni vpraša učitelj učenca: »No kaj je to gosko?« - »Prosim, gospod učitelj, odravala je!« se je odrezal učenec.

Zna. A.: »Sprevodnik me je v tramvaju pogledal, kakor bi ne bil plačal voznine.« - B.: »In kaj si ti naredil?« - A.: »Pogledal sem ga, kakor bi jo bil plačal.«

Zanestljivo znamenje. »Gospa hišnica, ali ne veste, če sta zakonca Ropotarjeva doma?« - »Mili, da ne, ker še nisem slišala ropota in razbijanja posode.«

Nekaj e smrti. Dušeslovec prof. dr. E. Stern razpravlja v nekem časopisu o vprašanju, če je smrt res tako strašna, kakor jo opisujejo očividci. Pisec prihaja do zaključka, da smrt ni tako strašna, kakor si jo domisljajo ljudje, ki še niso umrli. To, kar vidimo zemljani v smrtni borbi, je čisto le vti lastnih čustev na smrt.

W Hauff - I. O.:

Pravljice

»Njegova žena, ki jo je zelo ljubil, mu je umrla od žalosti za sinom. On pa si je kupil ladjo, jo opremil in pridobil frankovskega zdravnika, ki stanuje tam doli ob vodnjaku, da je potoval z njim v Frankistan iskat izgubljenega sina. Stopila sta na ladjo in se dolgo vozila po morju, pa sta slednjič dospela v deželo onih gjavrov, onih nevernikov, ki so bili v Aleksandriji. Toda vprav tedaj so se godile tam strašne reči. Umrtili so bili svojega sultana in paše in bogataši in reveži so se med seboj klali in ni bilo nobenega reda v deželi. Zastonj sta v vsakem mestu iskala malega Kairama, nihče ni vedel ničesar o njem, in frankovski zdravnik je naposled svetoval šejku, naj se vkrcata, ker bi utegnili še sama izgubiti glavo.

Tako sta zopet prišla nazaj, in odkar se je šejk vrnil, živi, kakor ga vidite danes, zakaj za sinom žaluje, in prav ima. Ali se mu ne vsiljuje misel, kadar je in pije: zdaj mora morda moj ubogi Kairam trpeti lakoto in žejo? In kadar si nadene bogate šale in svečana oblačila, kakor zahteva njegova služba in njegovo dostojanstvo, ali ne misli pri tem: zdaj nima moj sin ničesar, s čimer bi pokrli svojo nagoto? In kadar je obdan od pevcev, plesalcev in predavateljev, svojih sužnjev, ali mu ne prihaja na misel, zdaj mora moj ubogi sin pred svojim frankovskim zapovedovalcem poskakovati in gosti, kakor on hoče? In kar mu povzroča največjo bridkost — on misli, da bo mali Kairam, ki je tako daleč od dežele svojih očetov in sredi nevernikov, ki ga zasramujejo, odpadel od vere svojih očetov in ga ne bo mogel nekoč objeti v rajskih vrtovih!

Zato pa je tudi tako blag proti svojim sužnjem in daje velike vsote revežem; zakaj vodi ga pri tem misel, da mu bo Alah poplačal in ganil srce njegovih frankovskih gospodarjev, da bodo lepo ravnali z njegovim sinom. Tudi da vsakikrat, kadar pride dan, ko mu je bil sin ugrabljen, svobodo dvanajstim sužnjem.

»O tem sem tudi jaz že slišal,« odvrne pisar. »Toda čudne govorice krožijo o tem. Njegov sin se pri tem nič ne omenja, pač pa se govori, da je šejk čudak in da posebno rad posluša povesti. Vsako leto priredi baje tekmo med svojimi sužnji, in kdor najbolje pripoveduje, tega osvobodi.«

»Ne dajte nič na ljudske govorice,« odvrne stari mož; »tako je, kakor jaz pravim, in jaz vem to natančno; mogoče je, da se hoče ta težki dan razvedriti in si dá zato povesti pripovedovati; sužnjem pa daje svobodo zaradi svojega sina. Toda večer postaja hladen in jaz moram iti dalje. Saleem aleikum, mir z vami, vi mladi gospodje, in mislite v prihodnje bolje o dobrem šejku!«

Mladenčki so se starcu zahvalili za njegovo poročilo, pogledali še enkrat po žalujočem očetu, ali dalje po cesti in govorili med seboj: »Vendar ne bi bil rad šejk Ali Banu.«

Ne dolgo po tem, ko so ti mladi ljudje govorili s starim možem o šejku Ali Banuju, se je naključilo, da so šli zopet po tej cesti ob času jutranje molitve. Pa so se spomnili starega moža in njegove povesti in so skupno obžalovali šejka in pogledali proti njegovi hiši. Pa kako so strmeli, ko so jo videli vso prekrasno ozaljšano. S strehe, kjer so se sprehajale nališpane sužnje, so vihrale zastave in zastavice, prostorna veža hiše je bila pokrita z dragocnimi preprogami, za temi je bilo položeno svileno blago čez široke stopnice

56 letni Frank Mihelič. — V Virginiji je preminul 84 letni John Stopnik. — V Chicagu je avtomobil do smrti povozil 62 letnega Johna Ercula iz Velikih Lašč. — V Kemmerer Wpo. se je v rudniku smrtno ponesrečil rojak John Vodnik. — V Coudersportu Pa. se je bil pri delu v gozdu smrtno ponesrečil John Benčan iz Gorenje vasi pri Cerknici. — Little Falls je preminul 51 letni Josip Kotar iz Dol. Logatca. — V Irwinu, Pa., je zadelo družino Mihaela Gubaniča strašna požarna nesreča, ki je zahtevala življenje pet njenih otrok, od katerih je bil najstarejši star 20 let. Eno zadnjih nedelj ponoči so plameni nenadoma objeli njihovo enonadstropno hišo v premožarski naselbini Hahntownu in dočim sta se oče in mati, ki sta spala v pritličju, rešila, so otroci, ki so spali v zgornjih sobah, postali žrtve plamenov in dima. — V bolnišnici v Milwaukee je zapustil solno dolino 58 letni Frank Poiskruh iz Gornjega grada. — V Clevelandu so nadalje umrli: 55 letni Peter Sterk iz Predgrada ob Kolpi, Frank Arko iz Malih Dol pri Stični, 50 letni Jožef Praprotnik iz Dobrave pri Podnartu in John Struna iz Fužin pri Zagradcu.

AVSTRIJA

s Vsaka rodovina mora imeti lastno stanovanje, tako se glasi geslo avstrijskega boja zoper brezposelnost in bo začela avstrijska vlada v tem smislu veliko gradbeno akcijo predvsem na Dunaju. — Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo so odložena zaradi tega, ker hoče Nemčija v gospodarski program postaviti čisto strankarsko politične pogoje.

ABESINIJA

s Še ni popolnoma zasedena. Glede sedanja položaja v Abesiniji so na razpolago samo italijanske uradne vesti. Iz teh posnemamo: Operacije italijanskih čet v Abesiniji

se nadaljujejo. Maršal Badoljo je dal izjavo, v kateri izraža upanje, da bo vojaška zasedba celega abesinskega ozemlja kmalu končana. V pokrajini Harar se je italijanskim četam posrečilo, da so razgnale abesinske vataše in zaplenile 26.000 pušk in 103 strojne. V jugozapadnem delu Abesinije so italijanske čete zadele na organiziran odpor Abesincev, ki jim poveljuje ras Desta.

DROBNE NOVICE

40 urni teden so uvedli v francoski kovinski industriji.

Za predsednika indijskega kongresa je izvoljen Pandit Nahatlal Nehru, glavni Gandijev sodelavec.

Mussolini osebno preskuša nova letala.

Po mnenju avstrijskega kanclerja Šuškica je največji sovražnik Avstrije komunizem, nato pa narodni socializem.

1200 hiš so porušile povodnji v turški pokrajini Adani.

Novo trgovsko pogodbo sta sklenili Nemčija in Danska.

Novo nemško križarko »Gneisenau« so spustili te dni v morje v Kielu.

Sestanek boljševiških maršalov pri Stalinu v Moskvi je sklenil silno pomnožitev vojske in letalstva.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkvalitetneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BELGIJA: No 1064-64 Bruxelles. FRANKIJA: No 1117-94 Paris. HOLANDIJA: No 1358-68 Ned. Dienst. LUKSEMBURG: No 5047 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice

Seja glavnega odbora Kmečke zveze

Preteklo nedeljo je bila v Celju plenarna seja glavnega odbora Kmečke zveze ob polnočnem udeležbi odbornikov. Vse točke dnevnega reda so bile temeljito obravnavane in preračunane. Mnogo se razpravljalo o sedanjem težkem položaju našega kmečkega ljudstva in je bilo v tej zadevi stavljanih precej predlogov, kako temu od pomoči. Zastopniki posameznih krajev so poudarjali, da je kmet danes tako obubošan, da če ne pride od pomoči v kratkem bo kmečko gospodarstvo uničeno popolnoma in rešitev okoro nemogoča. Sem in tja je sicer opaziti, da se položaj boljša, vendar je to v tako malenkostni meri, da okoro ne pride do veljave. Minister dr. Kulovec je omenjal nekatere vidike, ki gredo k zboljanju in rešitvi tega vprašanja in da se bodo našle še možnosti, ki bodo popešile to zdravljenje.

S tem v zvezi je bilo govorjeno tudi o sanaciji slovenskega združništva, ki ne trpi nikakega odlašanja več. Za likvidnost našega kredit. združništva je treba poskrbeti čimprej, zato vsako odlašanje prinaša nepopravljivo škodo. Glede tega vprašanja so bile poslano na kraljevo namestništvo in pristojnim ministratvom brzojavke sledeče vsebine:

»Kmečka zveza, predstavnica večine prebivalstva Slovenije opozarja kraljevo namestništvo (gospoda ministra) na katastrofalne posledice zaradi propada kreditnega združništva. Zato zahteva, da kralj, vlada preskrbi zadostna državna sredstva za likvidnost našega združništva. Vsak dan in vsaka nepopolna rešitev pomenja novo izgubo in propast slovenskega združništva.«

Poleg tej brzojavke se je sestavila tudi resolucija, ki se bo poslala vsem gori označenim, katero bo pa tudi osebno razložil načelnik Brodar Janec, ki odpoštuje te dni v Belgrad. Z njim bo šel tudi g. Munda iz Ormoža.

Obravnavali so tudi organizatorska vprašanja in ugotovili, da bo organizacija Kmečke zveze kmalu dograjena. Poudarjena je bila važnost Okrajnih kmečkih zvez, ki se naj osnujejo čimprej, da bo povezanost med slovenskimi edinicami in vodstvom čimvečja.

Seja, ki je trajala nad štiri ure je bila zaključena z geslom, da ne sme biti nobenega kmeta, kateremu je dobrobit kmečkega prebivalstva inkrena seja, da ne bi bil član Kmečke zveze — njegove najpotrebnejše etnoveke organizacije.

in celo na cesti je bilo razprostrto lepo fino blago, ki bi ga bil marsikdo rad imel za praznično obleko ali za odejo čez noge.

»No, kako pa se je šejk spremenil v malo dneht? je dejal mladi pisar; »ali hoče prirediti kako slavi? Ali hoče zaposliti svoje pevec in pesalce? Le pogledite te preproge! Ali ima kdo tako lepe v vsej Aleksandriji? In to-le blago na navadnem tlaku, resnično škoda ga je!«

»Veš kaj,« pravi drugi, »gotovo ima visokega gosta v hiši; zakaj to so priprave, kakor so v navadi, če vladar velikih dežel ali kak efendi velikega gospoda blagoslovi hišo s svojim obiskom. Kdo neki pride danes semkaj?«

»Glej no, ali ne gre tam-le naš starec, s katerim smo bili zadnjič skupaj? No, ta ve vse in zna gotovo tudi to pojasniti. Halo, stari gospod! Ali ne bi hoteli za trenutek sem stopiti?« Tako so zaklicali, stari mož pa je opazil njihovo miganje in je prišel k njim; zakaj spoznal je mlade ljudi, s katerimi je bil pred nekaj dnevi govoril. Opozorili so ga na priprave v šejkovi hiši in ga vprašali, ali ne ve, katerega visokega gosta pričakujejo.

»Vi pač mislite,« je odvrnil, »da se vrši pri Ali Banuju velika veselica ali da počasti obisk kaknega visokega moža njegovo hišo? To ni tako; a danes je dvanajsti dan meseca Ramadana, kakor veste, in ta dan so odpeljali njegovega sina v taborišče.«

»Toda pri prerokovi bradi,« vzkligne eden izmed mladih ljudi, »vse to je podobno svatbi in elavju, in vendar je to njegov znameniti žalni dan; kako se vse to ujema? Ne priznajte, šejk je vendarle nekolično zmožane pameti?«

»Ali še vedno tako hitro sodite, moj mladi prijatelj?« vpraša starec smehljaje. »Tudi to pot je bila vaša puščica prav ostrá, teliva vašega loka strumno napeta, in vendar ste ustrelili daleč proč od cilja. Vedite, danes šejk pričakuje svojega sina.«

»Torej je najden?« vzklignejo mladeniči in se razveselijo.

»Ne, in najbrž ga še dolgo ne bodo našli; a vedite: pred osmimi ali desetimi leti, ko je šejk tudi nekoč obhajal ta spominski dan z žalostjo in tožbami, dal tudi suženjem prostost in mnogim revežem jedi in pijače, se je naključilo, da je velel pogostiti z jedjo in pijačo tudi nekega derviša, ki je truden in slaboten ležal v senci one hiše. Derviš pa je bil svet mož in je znal vedeževati in v zvezdah brati. Okrepčan po dobroti roki šejkovi je stopil k njemu in mu dejal: »Vem, kaj je vzrok tvoje žalosti; ali ni danes dvanajsti Ramadan in nisi-li ta dan izgubil svojega sina? Toda bodi potolažen, ta dan žalosti ti postane dan veselja, zakaj vedi, tega dne se ti nekoč vrne sin.« Tako je rekel derviš. Greh bi bil za vsakega muslimana, če bi dvomil nad besedami takega moža; Alijeva bridkost se sicer zato ni nič olajšala, vendar pa pričakuje ta dan vedno, da se mu sin vrne, in ozaljša svojo hišo in preddverje in stopnice, kakor da utegne sin zdaj zdaj priti.«

»Čudovitok odvrne pisar. »Ampak vendarle bi rad videl vso to krasoto prireditve in njega samega, kako v tej lepoti žaluje, zlasti pa bi rad poslušal povesti, ki mu jih pripovedujejo njegovi sužnji.«

»Nič ni lažjega kot to,« odgovori starec. »Nadzornik sužnjev v oni hiši je moj dolgoleten prijatelj in mi ta dan vedno privoščim prostorček in dvorani, kjer se med množico šejkovih služabnikov in prija-

Zelo malo je resničnih primerov, v katerih umirajoči doživijo svoj konec. Zdravniki lahko dokažejo, da nastopi pred smrtjo običajno nekakšna nezavest, ki omili agnijo. Kjer pa je smrt strahotna, zavisí to le od osebnosti umirajočega, pogosto pa tudi od bolezni, ki je položila bolnika na smrtno posteljo. Odločilne važnosti je torej samo značaj umirajočega, njegov odnos na pravi svetu in življenju. Večina ljudi, ki so privržali mnogim smrtim, soglašá v naziranju, da je smrt mnogo mučnejša za žive kakor za umirajoče osebe. Tako zvani »smrtni boj« je mnogo redkejši kakor se govori in se pojavlja le v izrednih primerih.

Pri cestnih nesrečah podleže skoraj dvakrat toliko moških kakor pa žensk, medtem ko pride na 8 moških utopljencev samo ena ženska.

Ah, da bi Bog poslal enkrat velikega moža, ki bi imel v sebi vso močrost in bi govoril s angelskim jezikom, da bi izgnal iz ljudi strah pred prehladi, pred svetlobo in zrakom, temi naravnimi življenjskimi elementi.

PO DOMOVINI

Tako dela ljudski župan

Iz Ribnice nam pišejo:

Župan, ki ga je ljudstvo izvolilo, da v njegovem imenu upravlja občinsko imovino, gospodari z denarjem, ki ga ljudstvo sklada, skrbi za napredek občinskega gospodarstva, za red in mir v občini, ne sme sedeti na stol, odzgoraj gledati na svoje občane in gospodovati nad njimi. Tudi se ne sme zapreti v svojo pisarno in skrivaj med štirimi stenami gospodariti z občinskimi imetjema, dočim ostali občani ničesar ne vedo, kaj se v občini dela in kako se dela. Ni dovolj, ako za to ve le občinski odbor, ampak vedeti morajo tudi občani in imajo do tega pravico, ker prispevajo k skupnim potrebam. Tako občani tudi smatrajo občino za svojo zadevo in svoj forum.

Po teh načelih so ribniški občani z veseljem pozdravili misel, da je župan g. Davorin Omč v nedeljo, dne 13. decembra sklical občane k sestanku. Udeležilo se je sestanka toliko občanov, da je bila dvorana Hranilnice prav polna, kar kaže veliko zanimanje, ki ga ima ljudstvo za občino in občinsko gospodarstvo.

G. župan je poročal o dohodkih in izdatkih občinskega proračuna, o ubožnem skrbstvu in skladu, o elektrifikaciji še nekaterih naselbin v občini, o šoli in njenem proračunu, o izvršeni priključitvi Nemške vasi in Zadolja k ribniški občini, o nastavitvi občinskega redarja in uslužbenstva, o delu za razširitev vodovoda, posebno sedaj, ko

o akciji za premostitev sedeža okrajnega glavarstva v Ribnico, o načrtu za občinske javna dela v bodočnosti, o občinskih in državnih cestah, o regulaciji Bistrice in Sajeve, kateri poslednji se s pomočjo banovine že rešuje, o izdajanju živinskih polnih listov, o določbah o omejitvi dimnikov, o uredbi za pasji davek, o nakaznicah za prevoz koruze, o škodi, ki jo mora poravnati občina za drevesca ob drž. cesti, ki jih zlikovci pokvarjajo itd.

Občani so bili s pojasnili in navodili nad vse zadovoljni, ker so mogli tudi sami sodelovati pri prizadevanju za blagor občine, in so izjavljali, da šele po tem sestanku, ki je bil prvi te vrste v Ribnici in je trajal skoraj dve uri, vidijo, kaj in koliko se v občini dela. Saj to vedeti imajo tudi pravico, ker je občina odnekad ljudstvu najbližji parlament, za katerega se je zavzemalo že takrat, ko je zasedal še pod vaško lipo, vsakemu občanu dostopen. Ker so občani sami videli, da se v

Volitve v litjskem okraju

Pri občinskih volitvah 25. oktobra, ki so bile v 8 občinah, je bilo od skupnega števila 4491 volitev oddanih za liste naše JRZ stranke 2814 glasov, na vsa združeno opozicijo od skrajnih levicarjev do skrajne fašistične desnice pa komaj 601 glas. JRZ je zato dobila 181 odborniških mest, na opozicijo pa odpade 7 odbornikov. — Pri nato sledenih volitvah dne 6. decembra pa je šlo na volitve še 7 občin, od skupnega števila 3417 vpisanih volivcev je glasovalo za JRZ 2407, za združeno opozicijo, ki je to pot zares katastrofalno propadla, pa celih 93 glasov, čeprav so spobrli in podpisali na svojih listah za kandidate in predlagatelje nad 240 volivcev. Tako je dobila JRZ v vseh občinah prav vse odbornike, to je 182.

Pri teh volitvah je padla najtrdnjša trdnjava nasprotnikov Krka, ki je 83 dolgih let tvorila vogelne kamne vsake protiljudske politike v litjskem okraju, kamor so se ob vseh volilnih prilikah zatekali razni Kramarji, Pucelj in Mravljeti.

Pri teh občinskih volitvah ste volilci res z vašim odločnim in svobodnim glasovanjem pometli s raznih manjšini in večjimi nasilniki ter tako dokazali, da so prav vse občine trdno v rokah banov in odbornikov, ki ste jih vi svobodno na svojih sestankih izbrali in izvolili in ki pripadajo naši slovenski skupnosti. Ti župani in občinski odbori bodo prav gotovo vse podvezeli, da bodo nikdar branili koristi občin in posameznega občana, da bodo v skupnem hotenju in težnjah priporočili našim občanom nazaj zopet samoupravo občin, katero moramo še razširiti, tako da bo slovenski župan res resnični predstavnik slovenskega ljudstva, ne brez oblasti, ampak s povečano in zadostno kompetenco. Nikdar več se ne sme zgoditi, da bi hotel takšen ali takšen režim ponižati ljudske zastopnike v poslušne hlape in birije, kakor smo imeli priliko doživljati v letih protiljudske diktature, ki je narod in državo pabnila ne samo v duhovno suženjstvo, ampak tudi v gospodarsko propast. — Za vaš nadvse odločen in sijajen nastop pri teh občinskih volitvah se mi zdi v častno dolžnost, da se vam volilec in imenu okrajne

organizacije JRZ prav toplo in iskreno zahvalim za izkazano zaupanje, zagotavljač vas, da bodo vsi izvoljeni župani in občinski odborniki storili vse, kar bo v vašo korist, z geslom: zvestoba za zvestobo. — Hinko Lebing, predsednik okrajne organizacije JRZ in župan litjski.

Slovenski katoliški javnosti!

Slovenski katoliški akademiki hočemo imeti svoj dom, ki bo dalj 200—300 akademikom preprosto, zdravo pa ceneno stanovanje.

Hočemo svoj dom, ker hočemo skupaj rasti v dobre slovenske katoliške inteligence. Le tedaj bomo mogli nastopiti proti našim sovražnikom.

Hočemo svoj dom, ker ga od nas terjajo socialne razmere v katerih žive slovenski študentje. Dovolj mladih študentov je že zgubilo in še vedno zgublja svoje zdravje v nezdruživih, vlažnih kletnih in podstrešnih stanovanjih. Dovolj jih je, ki so valed težkih socialnih razmer — katere že od nekdaj spremljajo slovenskega študenta — morali v pregorodni grob, ali pa so si za vse življenje nakopali kal smrti.

Hočemo svoj dom iz spoštovanja do velikega Slovenca dr. A. B. Jegliča, kateremu hočemo postaviti dostojen spomenik, ki bo za vedno nosil njegovo ime.

Vsi, ki z nami čutite, ki vam je pri srcu rast mlade slovenske katoliške inteligence in ki vam socialna beda ni deveta briga, pridite in nam pri delu pomagajte.

Prosimo vas pridite gotovo na občni zbor društva „Jegličev akademski dom“, ki bo v sredo 16. decembra ob 20 v akad. domu Miklošičeva c. 5 in nam pokažite s svojo udeležbo na občnem zboru simpatije do našega dela!

Slovenski katoliški akademiki!

n Duhovne vaje za dekleta bodo v Liechten-thurnovem zavodu od 26.—30. decembra. Začetek ob 6 zvečer.

Koliko nesreč bi se tako preprečilo in koliko življenj rešilo! — (Peter Rosegger.)

Zenske in vodopad. Vodnik: »Tu, gospoda, boste slišali silno bobnenje vodopada, če bodo dame tako prijazne, da za trenutek umolknejo.«

Odmev. Vodnik tujcev: »A tu, cenjene dame in gospodje, je oni najslavnejši odmev, o katerem sem vam govoril. Ljudje, stanujoči v tej hiši, zakličejo zvečer skozi okno in drugo jutro jih ta odmev zbudi.«

Protì utrjenosti, ki se rada loti bolnikov na pijučih, zapisujejo v najnovejšem času preprati kalcana, zmes, mlečnokislga kalcija in mlečnokislga natrija.

Z ženskami prihaja popr. na svet. Moški pa delajo iz tega zgodovino.

Novejši poskusi na pariski skademijski znanosti kažejo, da zapadejo tudi bacili v zimsko spanje. V zimskem času so cepili mrmočice z bacili kuge. Po tej cepitvi so živali mirno zaspale v zimsko spanje. Dva dni potem, ko so se zbudile, pa so se zbudili tudi bacili kuge in so uničili vse cepilne živali.

teljev posameznik ne opazi. Govoril bom z njim, da vas pusti noter; saj ste samo štirje. to že gre; pridite ob deveti uri na ta prostor, pa vam sporočim odgovor.«

Tako je dejal starec; mladeniči pa so se mu zahvalili in se oddaljili, polni radovednosti, kako se bo vse to vršilo.

Prišli so ob določeni uri na prostor pred šejkovo hišo in našli starca, ki jim je povedal, da je nadzornik sužnjev dovolil, da jih sme peljati v hišo. Sel je torej naprej, vendar ne po bogato okrašenih stopnicah skozi glavna vrata, ampak skozi stranska vrata, ki jih je zopet skrbno zaprl. Potem pa jih je peljal po več hodnikih, dokler niso prišli v veliko dvorano. Tu je bila od vseh strani velika gneča; tu so bili bogato oblečeni možje, ugledni gospodje iz mesta in šejkovi prijatelji, ki so prišli, da bi ga tolažili v njegovi bolečini. Tu so bili sužnji vsake vrste in vseh narodnosti. Toda vsem se je brala žalost na obrazu, kakaj ljubili so svojega gospoda in z njim žalovali. V ospredju dvorane so sedeli na bogatem divanu najimenitnejši prijatelji Alijevi in sužnji so jim stregli. Poleg njih je sedel na tleh šejk; kakaj žalost za sinom mu ni dovoljevala, da bi sedel na preprogi veselja. Podpiral si je glavo z roko in se je očito le malo zmenil za tolažilne besede, ki so mu jih prišepetavali prijatelji. Njemu nasproti je sedelo nekaj starih in mladih mož v suženjski obleki. Starec je poučil svoje mlade prijatelje, da so to sužnji, ki jim Ali Banu ta dan podari prostost. Med njimi je bilo tudi nekaj Frankov in starec je opozoril mladeniče zlasti na enega izmed njih, ki se je odlikoval po svoji veliki lepoti in je bil še zelo mlad. Šejk ga je bil šele pred nekaj dnevi kupil od nekega trgovca s sužnji iz Tu-

nisa za veliko vsoto, pa ga je vendar že sedaj oprostil, ker je menil, da čim več Frankov pošlje nazaj v njihovo domovino, tem prej bo prekok rešil njegovega sina.

Potem ko so se vsi po dvorani z okrepčili osvežili, je dal šejk znamenje nadzorniku sužnjev. Le-ta je stopil pred sužnje, ki so bili določeni za osvoboditev, in je glasno govoril: »Vi možje, ki boste danes svobodni po milosti mojega gospoda, Ali Banuja, šejka iz Aleksandrije, storite sedaj, kakor je ta dan navada v njegovi hiši, in pričnite pripovedovati.« Ti so poslušali med seboj. Potem pa je spregovoril star suženj in pričel pripovedovati.

Pritlikavec Nosan.

Gospod, nimajo prav tisti, ki mislijo, da so bivalne vile in čarovniki le ob času Haruna Al-Rašida, vladarja v Bagdadu, ali ki celo trdijo, da so poročila o tem, kar počenejo geniji in njihovi knezi, kakor se to pripoveduje po mestnih trgih, neresnična. Še danes bivajo vile in ni še tako dolgo od tega, kar sem bil sam priča takemu dogodku, pri katerem so imeli očito geniji svoje prste vmes, kakor vam bom poročal.

V precej velikem mestu moje ljube domovine Nemčije je živel pred mnogo leti neki čevljar s svojo ženo v skromnih razmerah. Po dnevi je sedel ob cestnem voglu in krpal čevlje in opanke in delal tudi nove, če jih je sem ter tja kdo pri njem naročil; toda v tem primeru je moral usnje šele kupiti, zakaj bil je reven in ni imel nobene zaloge. Njegova žena je prodajala sočivje in zelenjavo, ki jo je sadila v malem vrtičku pred vrati in ljudje so radi kupovali pri njej, ker je bila čedna in snažno opravljena in je znala svoje sočivje lepo razložiti.

občini veliko dela, bodo tudi znali ceniti vse razne zakotne kritike. Občani si želijo še takih stanov, kjer župan razgrne vse karte pred očmi davkoplačevalcev in volivcev. Za prvi sestanek so vsi občani g. županu hvaležni.

Iz raznih krajev

Begunje pri Cerknici. Enega najboljših smo pokopali 1. decembra. Bil je to 28 letni mladenič Jože Mive. Veličasten pogreb, kakršnega Menišija še ni zlepa videla, se je vil od preproste, revne hiše, šel mimo prosvetnega doma in nato na pokopališče. Iz Cerknice, Rakeka in drugod so prihitali njegovi številni prijatelji, da ga pospremito na njegovi zadnji poti. Dve zastavi, namreč begunjske mladeniške Marijine družbe in cerkniškega Prosvetnega društva, sta se sklonili nad njegovo krsto, štirje govorniki so ob odprtem grobu v imenu organizacij poudarjali zasluge in lepe lastnosti dragega nam Jožeta. In ni čudno, da je bil tako splošno cenjen in ljubljen. Bil je globoko veren mladenič. Ze s 14. letom je stopil v Marijino družbo in je ostal zvest do konca. S svojim bistrim razumom je znal vselej pravo zadržati; bil načeljen v vseh vprašanjih in znal tudi drugim svetovati. Zato je bil ljubljeneec vseh dobrih fantov, ki so se še ob bolniški postelji zbrali pri njem. Dčila ga je iskrena značajnost. Raje je trpel, kot da bi izdal ali zatajil svoje prepričanje, bodisi politično, bodisi narodno. Malokdo je svoje sposobnosti tako dobro izrazil kot on. Svoj čas je bil občinski tajnik. Ognjevit je nastopal kot govornik na raznih prireditvah in bodril orlovske vrste. Nastopal je kot povodja, kot organizator, če je bilo treba druge nadomestovati in tudi na gledališkem odru. Dela se ni nikdar branil. Bil je tajnik Kat. akcije, tajnik Prosvetnega društva in krajevnega odbora JRZ ter načelnik Fantovskega oddelka. V zadnjih mesecih je bil bolan in na postelji ležal reševali dopise, sestavljal prošnje na pisalnem stroju in pisal seje zapisnike. Še par ur pred smrtjo je skrbel, če so oddana pisma, namenjena raznim organizacijam. Bolehal je 12 let, trpel vdano, se ni pritoževal, temveč se še šalil. Ko se je bližal koncu, je na vprašanje, če se kaj boji umreti, odgovoril: »Nespameten, kdor se upira svetim božjim zakonom. O njegovi smrti smemo reči, da je bila smrt pravičnega. In to naj bo v tolažbo njegovega potrpežljivega očeta in užaloženim sestram. Eno uro pred smrtjo je še enkrat prejel sv. obhajilo, nato pa začel umirati. Ves čas smrtnega

boja je bil z očmi obrnjen proti duhovniku, ki je molil ob njem molitve za umirajočega, dokler ni izdihnil svojo lepo dušo. Spomin na tebe, Jože, nam nikdar ne zgine. Tvoja vernost, tvoja značajnost, tvoja delavnost pa je lahko v bodrilo slovenski mladini.

Dolenja vas. Za umrlo učiteljico gđ. Klun je v žalosti tudi naša župnija. 14 let je pri nas delovala ne samo kot učiteljica v šoli, marveč kot zaro navdušena in postrvovalna učiteljica ljudstva, kjer koli se ji je nudila prilika koristiti narodu. Naše gospodinjstvo je pomnilo kot praktično učiteljico gospodinjskih tečajev, kjer je znala dekleta navdušiti za gospodinjska dela in je v kratkem času nudila gojenkam veliko koristnih naukov in navodil. Dolga leta je bila gđ. Klunova vnetá tajnica Prosvetnega društva in knjižničarka. Bila je voditeljica raznih društvenih prireditev in učiteljica dekliškega petja. Ni pa bila učiteljica v besedi, marveč tudi z zgledom, saj je bila vsak dan pri obhajilu in je vsestransko vplivala na mladino. - Večni Sodnik ji bodi bogat plačnik!

25 lepih vencev je pričalo, kako je bil pokojni priljubljen. Pokojni je bil veren krščanski fant. Bogu vdano je prenašal svojo težko bolezen. Bil je 8 let naročen »Domoljub« in »Bogoljub«. Težko ga pogrešamo in mu zadnjikrat kličemo: Zbogom, blagi Poldi! V miru počivaj! Naj ti bo lahka domača zemljica! - Žalujočim staršem, sestram in znancom naše najiskrenejše sožalje!

Škofijan pri Mokronogu. Iz vzhodnega dela naše občine se po časopisih malo bere, čeravno je včasih tudi kaj novega. Padlo je nekaj snega. Ker prevladuje jug, imamo mlo zimo in pada

dež. Cesta in pota so jako grda. Dobrih čevljev in obleke pa priznajte povsod. Kakor znano, je povsod udomačen in priljubljen oče, brat, gospod Kredit pl. Puf s svojo sestro Kreda na tragičen način preminul in se baje na žalost mnogih ne povrne nikdar več. Sedaj nam gospoduje njegova hčerka Kriza, ki je pa neizprosna in trda. — Imamo tudi šolo, kjer se pa že 14 dni ne vrli pouk. Prejšnjega učitelja so premeštili, novi je pa bolan in otroci imajo počitnice. — Zadnji sem v Krškem je med drugim obiskala tudi neka žena. Dočim je dan prej na novomeškem sejnu dobro »skor prilac«, je imela v Krškem smolo. Ker je tajno po sejnu »nabrala« precej blaga, so jo prišli in preiskali. Ker ni mogla dokazati, da je blago plačala, so poskrbeli, da ga je znesla na stojnice nazaj, naposled se je pa znašla v kletki, kjer je gostovala 24 ur.

Dev. Marija v Polju. Stanovsko strokovni tečaj, ki ga je priredila krajevna Kmečka zveza v Dev. Mar. v Polju pretekli teden, je uspel v popolno zadovoljstvo vseh udeležencev in reči moramo, da ne brez baska. Zanimanja za ta tečaj so kmetje pokazali mnogo, saj je bila dvorana vsak večer nabit polna in celo premajhna. Po vsakokratnem predavanju se je začela živahna debata, ki se je večkrat zavlekla pozno v noč. Prerečevala so se vsa važnejša vprašanja, ki se tičejo kmetstva, poudarek na vsem pa je bil, da bo uresničitev težnj našega kmeta in rešitev precejšnja vprašanja možna samo z močno stanovsko organizacijo. Pozdravili so vsi prizadevanje Kmečke zveze za zboljšanje kmečkih razmer in obljubili sodelovanje. K zaključku čutimo dolžnost, da se zahvalimo predavateljem, ki imajo pri uspehu tečaja največji del zasluge. Z zbranimi predavanji, podanimi na priprosti in kmotu vseskozi razumljiv način ter tolačenjem različnih vprašanj v debati so razstili marsikatero nejasnost in napačno postopanje. Na tem mestu jim izrekamo posebno zahvalo s željo, da bi s svojo naklonjenostjo priskočili na pomoč tudi v bodoče. Zahvaljujemo se pa tudi vsem članom in udeležencem za vztrajno poslušanje tečaja, spominjajoč jih hkratu na obljubo za sodelovanje. — Odbor krajevnega Kmečke zveze.

Vrhpolje pri Moravljah. Žalostno so polji vrhpoljski, moravški in sv. Andreja zvonovi in oznanjati obdali moravški župniji žalostno vest, da so nas za vedno zapustili spoštovani in daleč na okoli znani in priljubljeni Kapsov oče, posest. v Dvorcu, v 78. letu starosti. Kapsov oče, markantna oseba,

L. Ganghofer:

Martinj kloster

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

- > Kaj pa ti je, fantiček? Pridi vendar ...
- > Ali mora to biti, gospod?
- > Mora, da, mora biti.

Tedaj se je Ebervaja oklevaje vrnil, zopet sedel in miren vdano držal. Oče Aco mu je ostrigel glavo — bilo je težko delo. In medtem, ko so škarije škrtale in padali plavi kodri, so se usipale po dečkovih licih debele solze.

Dvajset let je minilo od tistega večera. Iz karvendelskega kozjega pastirja, ki ni imel ne očeta ne matere, je postal duhovnik, ki so mu slavili pobožno vne-mo in globoko znanje, ki mu je ime odlično slulo v Tegrinu in Buru, Amergavu in Altminstru, Seonu in Rajtenbuhu, v vseh samostanih bavarskih dežel, celo na vladarskem dvoru. Ko je vojvoda Volf hudo obolel, so poklicali k njemu Ebervajna za spovednika; toda ko je ozdravel in hotel mladega duhovna, ki ga je bil prijateljsko vzljudil, obsuti s častmi in dostojanstvi, je Ebervajna zaprosil: »Dovolite mi oditi, gospod! Nisem za dvor. Rojen sem za delo in težek napor. Hrepenim po boju in delu, orati hočem in sejati na veliki božji njivi!« Kako kmalu pač se je izpolnila ta želja!

Z dvora je odšel Ebervajna v Rajtenbuh in postal najbolj goreč pospešnik mladega samostana. Tedaj je prišel glas, da je grofica Adelhajda Sulbaška, izvršujoč na smrtni postelji zaobljubo svoje matere, podarila re-du svetega Avguština za izveličanje duše velik kos

zemlje, ki je ležala ure daleč od Salcburga globoko v gorah, da bi ustanovili na njej nov samostan. Berhtes-gaden, tako neki da pravijo krajem. Bratje v Rajtenbuhu niso tega imena še nikdar slišali; nobeden ni ve-del za to deželo. Ko so pa začeli povpraševati, so zve-del, da je divja in odlična zemlja, ki jo pokrivajo temni gozdovi brez potov, obdana z velikanskimi go-rami; res prinaša poletje lep čas v dolino, toda strašna je zima s svojimi viharji, strupenim mrazom in snež-nimi zameti. Divjih zveri, volkov, medvedov, morjasev in risov, da je baje toliko, kakor koz in ovac v ravnih predelih; in v tej negostoljubni deželi da živi le nekaj sto ljudi, ubožnih pastirjev, lovcev in ribičev, ki v ži-lavem boju s trdo naravo borno životarijo, še napoi pogreznjeni v noč poganstva; gospoduje tem ljudem, da z neusmiljeno strogostjo neki ministerial sulbaških gro-fov, gospod Vace Falkenštajnski, ki se je ob novici, da je krajina, kjer je po mili volji gospodaril, prešla v sa-mostansko last, bojda na ves glas zakrohotal: »Kar pri-dejo naj, kutarji, in naj mi vzamejo, kar je mojega!«

Med zmajevanjem z glavami so poslušali bratje v Rajtenbuhu ta poročila. Takšno zemljo pridobiti za Cer-kev, za red in postavo — tu bo treba trdo prijeti za delo. In nobenega boljšega niso znali izvoliti, da bi to nalo-go izvršil, ko očeta Ebervajna, ki se je ves čas, odkar je bil posvečen, ravnal kot pastir po tisti dečkovih be-sedi: »Nikoli nisem maral pasti s palico in bičem; vse slušajo na dobro besedo!« V ponosnem veselju je sprejel težavno poslanstvo. Pri sreču mu je bilo kakor mlademu funaku, ki mu osiveli oči pravi: »Tam stoji sovražnik, tu je tvoj meč, vzemi in zmaga!« Z nepočakano vne-mo je pripravil vse za pohod. Tri može so mu dali za sprem-stvo, očeta Valdrama, bledega tihega meniha, ki so se

R A Z N O

Drag nasvet. Sloveči ho-landski zdravnik Boerha-ve je umrl 1738 v Ley-denu; star je bil 70 let. Ko so njegovo premože-nje po smrti na dražbi prodajali, so našli tudi debele, v svinjsko usnje vezane knjige, ki pa je bila zapečatena. Na knji-gi je bilo tole napisano: »Edine in pa najgloblje skrivnosti zdravniške ve-dec. Ker je Boerhave kot zdravnik res zelo slovel, so se vsi ljudje za to čudovito knjigo za-čeli zelo puliti, pričaku-joč, da si bodo z njeno pomočjo podaljšali ži-vljenje. Nazadnje je ta knjiga na dražbi bila prodana za 10.000 goldi-narjev. Srečni lastnik je takoj zlomil pečate in pre-gledal v knjigo. Toda vsi listi debele knjige so bili nepopolni. Le na prvi strani je bilo tole zapisa-no: »Škrti, da bo glavna blada, noge gorke in da bo telo odprto — potem vsem zdravnikom lahko osle kažeš.«

Kako je umrl Kristus? V Turinu hranijo drage-ceno relikvijo, mrtvaški prt, v kateri je bilo zavito Zvezdčarjevo trup-lo v grobu. Z dovoljenjem

kdo jih ni poznal v moravški župniji? Visoka rasi in hud pogled sta sicer na zunaj kazala ostrost, a v resnici so bili Kapsovi oče neizročeno milega in dobrega srca. Koliko dobrega so storiili ljudem, to ve le Bog! Zlasti jih je odlikovala stroga katoliška zavest. V njih bihi najdeh vse polno katoliških časopisov, na »Domoljubac« so naročeni že nad 30 let, zato ni čudno, da so bili Kapsovi oče globoko verni in so tudi dobro pripravljeni po večkratnem prejemu sv. zakramentov stopili pred večnega Sodnika. Omeniti moramo še, da so v strogo katoliškem duhu vzgojili svoje otroke. Spoštovani Kapsovi družini naše sožalje, očetu pa večni pokoj!

Sv. Križ pri Litiji. V štev. 50. Vašega tednika s dne 10. decembra 1936 je priobčen rezultat zadnjih občinskih volitev za dravsko banovino. V tem seznamu je priobčen rezultat za našo občino 302 (66%). Resničen rezultat pa je: Volivnih upravičencev je 466 volilo jih je 382 to je 81,97%. Prosimo da se ta rezultat popravi, ker je mogoča tiskovna pomota ali pa napačna informacija. Zupanstvo občine Sv. Križ pri Litiji.

Mirna na Dolenjskem. Pretekli teden je bil ob trideseti na 7 zvečer napaden blizu Mirne g. Strukelj, ekonom z graščine Rakovnik, ko se je vračal s službenega pola domov. Na banovinski cesti sta ga napadla s koli dva maskirana moška ter zavpila nad njim: Dol s takimi ljudmi, ki niso z nami! — »K sreči je prav v tem trenutku prišel mimo avtomobil in napadalec sta zbežala. — Tako je bil napaden tudi kovaški mojster gosp. Blak. Zločinec ga je s kolom udaril po glavi in mu jo prebil. Oba napadalec sta pristaša JRZ. — »Ojavile so se tudi tatvine. Pri trgovcu g. Smalcu je bilo ukradenega precej perila. Latu so izsledili osebi 19 letnega fanta iz Mirne, pri katerem so našli še nekaj perila. Pri njem pa so našli tudi velik kuhinjski nož in krivec. Vsi mirnški občani prosijo za nujno potrebno orožniško postajo.

Iz »Dolenjskih Benek«. Z bolestjo nas je zalela vest, da je umrla po petdesetnem trpljenju v židovski bolnišnici zglebna žena Marija Čučnik, iz Stokar. Zapušta malega nebolničenca in žalostnega soproga, si mu je bila vzborna žena šele polnega leta. Tembolji hudo je zadelo celo občino, ker je to v dveh letih v vasi Orehovec že tretja ženska materinstva. Globoka vrzel bo za rajnico ostalo posebno v teh vaseh, ko tako potrebujemo dobrih židovskih mater. — Pa še eno žalostno novico imamo. V Cerneči vasi je umrl nagle smrti, vzgle-

den katoliški mož in odbornik občine v Kostanjevici, oče desetih nedoraslih otrok Anton Banubič. Zopet nenadomestljiva vrzel v naših vrstah! Osmat nam v tolažbo le čudovita skrivnost božje modrosti. Obema uglednima družinama, ki sta naročnici našega lista, izrekamo iskreno sožalje. — Pa še eno bi rad spomnil. H koncu leta gremo. Obnoviti bo treba zopet naročnino listu, ki nam je kot dober in zvest prijatelj hodil skozi celo leto vsak teden v hišo. Zagotovo bomo zvestemu tovarišu še znanprej zvesti ostali in mu pridobivali novih naročnikov. Tako bomo tudi sebi koristili, ker: čim večja bo naklada lista, tem lepši bo. — Torej na delo! Posebno fanje, ki se tako radi bahamo s korajžo; pokažimo jo s tem, da agitiramo za naše časopise; ki naj bo glasen odgovor boljševiški kominterni, ki se ne boji nobenih sredstev za svojo umazano agitacijo.

Črnače. Mirno je v Gostolcu zapel Peter Lampič, bivši krojaški mojster, v 80. letu starosti. Svetoletni romurji v Rim iz l. 1934 se gotovo še spominjajo šegavega očeta Petra, enako tudi obiskovalci cerkvice pri Sv. Primožu nad Kamnikom. Vsako leto je tam opravil svoje verske dolžnosti, ter ga ni zadržalo ne slabo vreme ne dolga pot. Pred 14 dnevi je odšel s prijatelji peš k Sv. Katarini. Med potjo se je prehladil ter na poslediceh umrl. Bil je zvest naročnik in čitatelj »Domoljubac« od prvega početka. Za vse dobro vnet, je bil povsod v prvih naših vrstah ter je bil v naštetih dneh med vojno tudi občinski odbornik. Kakor je bil sam globoko veren in značilen, tako je tudi v katoliškem duhu vzgojil svojo družino. Užival je med znanici in sosedmi veliko spoštovanje, kar je pokazala tudi njegova zadnja pot. Ker se je v letu 1878 udeležil okupacije Bosne in Hercegovine, je kaj rad o tej vojski pripovedoval mlademu rodu svoje doživljaje. In še letos ga je veselilo, da bi šel pogledat kraje, kjer se je bojeval s Turki. Ker je bil vester skozi vse svoje življenje v izpolnjevanju verskih dolžnosti, upamo, da še uživa pri Bogu plačilo. Preostali naše sožalje!

Raka pri Krškem. Na seji obč. odbora, dne 8. decembra so se ob prisotnosti zastopnikov Mr. škeške davčne občine, ki je bila letos priključena Skocijani, uravnavali tozadevni računi. Da se je končno le izpolnila želja, ki so jo skozi desetletje gojili prebivalci Hudiče in Guncelj je prav. Saj res ni bilo prijetno hoditi po občinskih poslih na Rako, ko pa imajo Skocijan pred nosom. »Zakrakovci« pa s tem menda niso bogvejak pridobili. Saj imajo krog Rake svoje gorice, pa so na delo gredoč opravili na občini svoje zadeve. — Kupčija z vinom je, kot že nekaj let sem, žal precej mrtva. — Na fiziolo je letos prvič opaziti moljal! Pa je gotovo upravičen strah, kaj bo, če se ta nadloga razpase. Škoda bi bila ogromna.

Cerkle ob Krki. Ze dolgo se nismo oglašili. Ali še sedaj se oglašamo z žalostno novico, da nas je dne 4. decembra zapustil naš priljubljeni g. kaplan Novak Franc in odšel na novo službeno mesto v Ljubljano. Ne bomo omenjali njegovega slovesa in podoknice, ampak omenimo samo to, da ko smo zaslišali, da nas bo gospod kaplan zapustil, je bilo solzno sleherno oko. Imeli smo do sedaj dobre dušne pastirje, ali tako vnetega, kakor je g. Novak, pa še nismo imeli. Zato bomo brez izjeme goreče molili zanj, želeč mu uspehov tudi na njegovem novem službenem mestu.

Iz naših društev

Škofja Loka. Vabimo na redni občini zbor čebelarске podružnice v Škofji Loki, kateri bo v društvenem domu v nedeljo, dne 20. decembra ob 9 dopoldne. Po občnem zboru bo predavanje o čebelarstvu. Vabljeni ste vsi čebelarji, člani in nečlani. Sprejem novih članov. — Odbor.

Reteče pri Škofji Loki. Kat. prosvetno društvo uprizaro v nedeljo, dne 20. dec. ob 3 pop. božično igro v štirih slikah »Henrik, govavi vitez«. — K obilni udeležbi vljudo vabi odbor.

Sv. Trojica pri Moravčah. Katoliško prosvetno društvo je po triletnem spanju moglo to jesen zopet oživeti. V začetku oktobra je bil občini zbor. Društvo predseduje Viktor Orehek. Člani društva se učijo z vnuom, da bodo priredili 20. dec. igro: »Žitkarje«. Zaenkrat bodo igrali v šolski sobi. Pozneje pa upajo zgraditi lastno društveno sobo. Da imamo društvo sploh in knjižnico, je bila največ zasluga tujaknjega rojaka rajnega senatorja dr. Rožiča. Za postavitev duhovniškega gospodarskega poslopja, ki je pogorelo to poletje, je že pri-

st. stolice se je lotil čebelar, učenjak dr. Hynek preiskave tega prta in je doznal s pomočjo modernih fotografskih sredstev mnoge zanimivosti. Sveto pismo že poroča, da je bil ta prt posut z miro in oljo. Ti sta se spreminili v neločljivo barvilo, ki ga je platno vsrkalo in z njuno pomočjo skovorilo odise Zveličarjevega trupla. Učenjak je na podlagi odtisov na prt skušal dognati Kristusovo mučniško smrt. Na telesu so prevladovale rane v dolžini kakih nekaj centimetrov, nastale poče-paroma, po številu takih ran, kar se uječa s 40 z biči. In odliči ran pri križanju se je dognati, da so bili težji pogumi skozi zapetja in ne skozi dlani, ampak sta bili pribiti v rodnini narli. Smrt je nastopila med silnimi bolečinami in pri polni zavesti. Ugotovitve žehosl. učenjaka se ujemajo s svetopisemskim poročilom o križanju na Golgoti.

Jetika — spremijevalka civilizacije. Odkar so Eskimi prišli v dotiko z Evropejci, se je začela med njimi širiti jetika v usodni meri. Posebno velika je umrljivost Eski-

ga zaradi njegove mrke strogosti v samostanu radi iznehili, in dva samostanska brata, Svajkerja iz Burov doma, in Vampota iz Tegrina.

V jutru po velikem žmarnu so se vzdignili. Pot se jim je dobro odsedala. Zadnjo noč so prebili v Saleburgu. Eno uro pred polnočjo, ko so bratje trdno spali, je zapustil Ebervajr grad ter v svitu zvezd krenil čez valzejsko polje, da bi se v spremstvu starega vodnika, ki so ga bili poklicali zanj iz Berhtesgadena, povzpeli na Untersberk. Hotel je z visoke skalne stráže pregledati deželo, katere usoda mu je bila izročena v roke. Dospel je na cilj...

Tu je stal zdaj, kopajoč se v žarkem sijaju jutrnjega sonca, do dna srca prevzet z vso lepoto, ki mu je ležala pod nogami. In ko je gledal prek vrhov in globin, pritiskaje si pesti na vzburkane prsi, je zavzel od nekod, daleč iz doline človeški glas, prihajajoč z vetrom, čisto rahlo, domalega kakor cingljanje zvončka, ki se je bil odgubil od črede. Globoko prevzet je stegnil Ebervajr roke proti dolini, ki je bila že vsa v soncu, in kakor vrisk se mu je utrgalo z ustnic: »Hočem jih pasti v zvestobi in ljubezni!«

Z začudenimi očmi je stari oglar, ki je bil previdno počenil na ozki skalni rob, pogledal navzgor ob visoki menihovi postavi. »Kaj praviš? Nisem te razumel.« Ebervajr ni čul. »Ali pa nisi niti govoril s menoj?«

Tedaj se je Ebervajr prebudil; težko sopeč si je gladiil z dlanjo čelo in se spustil ob Ajgetu na skalo.

»Poglej, gospod, vse kar leži od okoli in spodaj, hrib in dol,« je dejal oglar, »to vse je Berhtesgaden. Vse tvoja zemlja! Poglej tamle prva visoka gora na levo roko, pravijo ji Gel. Spodaj ob vznožju ... ali vidiš štiri koče?... tu domuje Fordereker z živino in ženo

in otroki. Svobodnjak je, ne ostriženec. Da da, gospod, domala vsi kmetje v Gadenu so svobodni ljudje od pamtiveka. Toda gospod Vace jim soli, njih svobodništvo! Le poglej, kar tamle, ne daleč od Forderekerja ima svojo domačijo Grajnvalder. Tega njegov oče bi moral nekoč na tlako, ko je gospod Vace dal kopati medvedje jame; pa ni mogel zdoma zaradi preobilnega dela, in tedaj ga je prišla trma in je rekel: »Ni mi treba tlačniti, svobodnjak sem!« Tedaj je gospod Vace ukazal svojim hlapcem pripogniti z vso silo mlado smreko, veje so oklestili, privezali so Grajnvalderja za vrh in so drevo zopet sprožili. In ko je uboga para visel visoko v zraku, je gospod Vace zavpil gor proti njemu: »Tako, zdaj naj ti dobro tekne svoboda!« Dan in noč je moral viseti, in drugo jutro, ko ga je gospod Vace dal sneti, je Grajnvalder rad kopal, prav rad!«

»Ajgel!« Ebervajr je zgrabil oglarjevo roko, in temna rdečica mu je vplamtela v obrazu od jeze.

»Da da, gospod! Takih zabav se je domislil vsak dan, in odkar je gospod Vace ostarel, počenja njegovih sedem sinov še huje. Ali da kažem naprej: vidiš, brž za Gelom, ona druga visoka gora, tej pravijo Deska, ker je tako ravna pri vrhu. In njen sosed, tisti z ošiljeno glavo, je Jenar. Za njim so hribi ravni in tam leže najlepše planice daleč tja ven ... od vseh najboljši se pravi Regina. In čisto tam zadaj, vidiš, kjer stoji gore v velikem loku in se strmo grezijo v globok, globok kotel, tam notri leži Lepo jezero. Tega moraš kmalu obiskati ... kaj takega nisi videl svoj živ dan. Kdor vidi Lepo jezero prvič, temu vzame baredo od samega gledanja. In naprej ... vidiš Aho, ki priteka iz jezera kakor srebrn trak ... tam je donia mladi Zigenot z Lepega jezera, ribič, s svojo staro materjo Mathilto in svojo

pravljen les, darovati so ga radiovoljno sosedščini. Tudi je bilo na sv. Lenarta dan v jutranjih urah vloženo v župnišče. Več ukradenih stvari so orožniki precej opazili pri nekem ciganu, ki jih je moral lastniku vrniti. Cigan je pri okrožnem sodišču zaprt.

Plaša. Občinskemu odboru Rdečega križa se najlepše zahvaljujemo vsi obdarovanci z Miklavževino darili, ki nas je bilo nad 80. Med temi so bili mnogi revni otroci obdarovani s potrebno obleko, da bodo mogli v šolo in cerkev. Želimo, da bi društvo še naprej tako uspešno delovalo kot doslej, da bi v prihodnjem letu Miklavž še bolj bogat prišel.

Sora. Naše prosvetno društvo nastopi že tretjič v tej sezoni z igro »Miklova Zalac« v nedeljo, dne 20. dec. ob 3 popoldne v cerkvenem domu. Nastopa preko 40 oseb v osmih slikah. Pridite, da se spomnimo lepih starih slovenskih običajev naše nepozabne Koroške, ki so zanjto žrtvovali naši pradedje svojo kri ter s tem rešili našo zemljo in našo vero.

Gameljane. Naše prosvetno društvo »Zorac« je začelo svojo sezono dne 29. nov. z dramo »Črna žena«. Da je bila igra res dobro nastudirana, je dokaz ta, ker je bila dvorana pri obeh predstavah polna gledalcev. Za božične praznike pripravljamo spevoigro z več lepimi pevskimi točkami. Želimo samo skupnosti v farnem prosvetnem delu. — Volitve so za nami. Po trdem boju je odnesla lista JRZ veliko večino ter so s tem volilci-občani pokazali, da koraka naša občina ramo ob ramo z drugimi občinami v banovini in državi za ideje našega voditelja dr. A. Korošca.

NAZNANILA

Sv. Trojica pri Moravah. Kat. prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 20. dec. žaloigro v treh dejanjih »Užitkarje«. Spisal jo je A. Remec. Poleg te igre še enodeljanko »Dolgoprstež«. K udeležbi vabi odbor.

Usmiljenim srcem se priporočajo ubogi otročki v Domu sv. Jožefa in sv. Mihaela in Hrv. Leskovcu pri Zagrebu. Vsak najmanjši dar hvaležno sprejme vodstvo zavoda, ki ga oskrbujejo sestre redovnice.

Pogrešamo Pavla Mlinar, ki se je izgubil. Fant je star 13 let in močne postave. Nosi kratke plave hlače, rujav suknjič in je brez pokrivala. Kdor o fantu kaj ve, naj sporoči očetu Jak. Mlinar, Pristava 15. pošta Trzin.

sestro Edelroto. Zivi na kmetiji, ki ne plačuje ne davek, in odkar ljudje pomnijo, je hišna last ribolov v potoku in jezeru. Njegovemu očetu je bilo Gelfrat ime... utonil je v Lepem jezeru. Ljudje pravijo, povodna deklica da ga je potegnila na dno. Toda Zigenot ne trpi takega govorjenja, in mu tega tudi nihče ne pravi v obraz. Ne iz strahu, gospod, temveč ker ga imajo radi, in ker ga noče nihče žalostiti. Vedi namreč, storil je ljudem že dosti dobrega in je prenekatemu pomagal, ki je zapadel Vacejevi kazni. Ta je edini v Gadenu, ki si Vacmanovi sinovi ne upajo nadenj. Saj pa tudi stoji ko drevo, ki se ne upogiba in ne trepeti, če treska strela.

»Zigenot se imenuje?« je vprašal Ebervaj, kakor bi si hotel to ime vtisniti v spomin.

»Da, gospod, Zigenot. Ali da kažem dalje: vidiš, ne daleč od ribiča je doma Mardereker. Nato pride smrekov gozd... tam živi Unterstajner. In kjer se prikaže Aha zopet iz šume, tam stoji ena kočica za drugo. Vidiš največje med njimi, tisto z velikim ograndom? Tu kmetuje stari Senaver, gadenski župan in njegova sosedka Kaganhart in Kepeleker, to sta sodina. Ti sklicujejo v časih sile večje na Mrtolovec... glej tja na oni nizki gozdni hrib, ali ga vidiš?... in delijo pravico in sodbo... za volat strah! Oglar se je jezno zasmejal. »Edina pravica v Gadenu je vedno samo, kar prija Vacmanu in njegovim sinovom!«

»To se bo prekrenilo!« je rekel Ebervaj mirno. »Pokaži mi Vacejevo hišo!«

»Poglej, tam, kjer se dviga iz Lepega jezera premočna gora, največja med vsemi, onale s snežno odejo... Kralj Ledenik mu pravijo ljudje ali Vacmanova gora, ker hodi tja gor gospod Vace najrajši na lov, in ker je pod življenjem in smrtjo prepovedal, da ne

RADIO

Vsak dan: 12 Plošče, 12.45 Vreme, poročila, 13 Čas, spored, 13.15 Plošče, 14 Vreme, borza, 19 in 22 Čas, vreme, poročila, spored.

Četrtek, 17. decembra: 18 Skladbe, 18.40 Sloveščina za Slovence, 19.30 Nac. ura, 19.50 10 minut zabave, 20 V svitu božiča, 21 Koncert slovenske glasbe, 22.15 Citraški trio »Vesnac«. — Petek, 18. decembra: 11 Šolska ura, 18 Ženska ura, 18.40 Francoščina, 19.30 Nac. ura, 20 Pevski koncert, 22.30 Angleške plošče. — Sobota, 19. decembra: 18 Plošče, 18.40 Pomen našega rudarstva, 19.30 Nac. ura, 19.50 Pregled sporeda, 20 Pojdim v Celje po veselje, 22.15 Cimmermanov trio. — Nedelja, 20. decembra: 8 Telovadba, 8.15 Prens cerkvene glasbe, 8.45 Verski govor, 9 Čas, poročila, spored, 9.15 Reproduciran koncert, 11 Otroška ura, 12.15 Pevski oktet rudniških namestencev iz Trbovelj, 13.15 Plošče po željah, 16 Ženska ura, 16.30 Harmonika, 17 Kmet. ura: O čebelnih kugi, 17.30 Radijski orkester, 18 Prens iz Zagreba, 19.30 Nac. ura, 19.50 Slovenska ura, 20.30 Radijski orkester, 21.15 Vijolinski koncert, 22.15 Radijski orkester. — Ponedeljek, 21. decembra: 18 Zdravniška ura, 18.20 Plošče, 18.40 Kulturna kronika, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zanimivosti, 20 Prens iz Dunaja, 22.35 Plošče. — Torek, 22. decembra: 11 Šolska ura, 18 Radijski orkester, 18.40 Filoz. predavanje, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zabavni zvočni tednik, 20 Plošče, 20.15 Hudčev kabaret, zvočna igra, 21 Plošče, 21.30 Slovenija in slikah, klavirski koncert, 22.15 Radijski orkester. — Sreda, 23. decembra: 18 Mladinska ura, 18.40 Pravno predavanje, 19.30 Nac. ura, 19.50 Šahovski kotiček, 20 Pevski koncert, 21.20 Citraški dueti, 22.15 Radijski orkester.

DOBRO ČTIVO

n Srečelov s 300 dobitki velikih knjig o ljubljanskem evharističnem kongresu (vrednost vsake knjige 160 Din) se preloži nepreklicno na nedeljo, dne 17. januarja 1937 v Grobljah. Prodajalci srečk naj zato ohranijo srečke in jih skušajo razprodati do omenjenega dne. Srečke so po 2 Din in se dobe v večini župnih uradov, v Ljubljani tudi na samostanskih portah in v nekaterih trgovinah. Po pošti se naročajo v Misijonski tiskarni (p. Dornale).

k »Vigredc, ženski list, je glasilo slovenskih katoliških žen in deklet. Vsaka dobi vse, kar po-

trebuje: poučnega in zabavnega čtiva, nasvetov za hišo in dom, priloge za ročna dela, krojne priloge za perilo in obleke itd. — Kjer »Vigredc« ne nimate, pišite dopisnico na upravo »Vigredc, Ljubljana, Masarykova cesta 12, da vam pošlje januar. sko številko, ki izide še pred Božičem. — Letna naročnina brez priloge 25 Din, z mesečno prilogo 50 Din.

k Ako kupujete ali prodajate, rabite zanesljivega računarja. To vam nudi knjižnica Računar, ki stane vezana 15 Din in jo dobite v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. Marakdo ni imel prilike v ljudski šoli, da se z računanjem dobro raznese. Zato vam bo knjižnica Računar pri vaših kupljah najzanesljivejši pomočnik. Izgovor, da se na take Računarje ne spoznate, ne more držati, treba vam je le knjižnico natanko pregledati, kako se računi sestavljajo in če vam kljub temu še ni kaj jasnega, pa povprašajte katerega prijatelja ali znanca, kako se Računar rabi.

Iz pisarne Kmečke zveze

Tečaji

Po vseh krajih Slovenije prireajo krajevne Kmečke zveze stanovsko-strokovne tečaje po navodilih, ki smo jih dali v zadnji okrožnici. Iz poročil, ki jih dobivamo, so vsi tečaji zelo dobro obiskani, ker na njih razpravljajo o vseh važnih vprašanjih kmečkega življenja. Opaziti je povsod, da udeleženci posegajo živo v debato in želijo biti na jasnem o vsem. S tem pokažejo zanimanje pa tudi sposobnost, ki je v današnjem času še prav posebno potrebna.

S tečajem je že končala krajevna Kmečka zveza v Dev. Mariji v Polju. Ta teden pa začne krajevna Kmečka zveza v Mirni peči, in sicer v četrtek, dne 17. decembra. Na programu je osena predavanje z razgovorom in to tako, da bodo predavanja vsako nedeljo ob 8 zjutraj ter vsak četrtek ob 2 popoldne. Vabljeni so vsi člani, pa tudi oni, ki se do sedaj še niso vpisali v Kmečko zvezo, katere pa zanima naša organizacija in katero smatrajo kot predstavnicu kmečkega področja.

V teku letošnjega leta so na programu tečaji še: v Dolu pri Ljubljani, Metliki in Ljutomeru. Katera krajevna organizacija želi v letošnjem letu prirediti tečaj, naj to čim prej sporoči glavnemu odboru, da bo mogel razvrstiti predavatelje ali pravočasno poskrbeti zanje.

smo noben kmet stopiti na goro in motiti divjadi. Vidiš, tam kjer vstaja gora iz jezera, raste iz bukovvega gozda nos, pravi se mu Falkenštajn, tam gleda ošljena streha in zidan stolp čez vrhove bukev. To je Vacmanov dom!

Ebervaj je vstal in si je, zroč v daljavo, zasenčil z dlanjo oči. »Ko postavim kloster, bo pot v to hišo prva, ki jo napravim.« Sklonil se je in pobral gorjačo. »Pojdi, Ajgel, vrni se v dolino.«

Ko sta, spuščajoč se z ostrega krna, zavila okoli skalne stene, se jima je odprl širen razgled proti zahodu.

»Vse še tvoja zemlja!« je dejal oglar, kazaje s palico. »Poglej, ob kralju Ledeniku, tam se vije dolga, dolga soteska in v njej jezero, največje med vsemi, ljudje mu pravijo Zbrisano jezero, kajti iz jezera teče divja voda in buči skozi globoko tesen, in tam notri brije vedno veter tako mrzel ko led. In nad sotesko... ali vidiš ona dva visoka hriba?... Kamenjak in Snežnik se jima pravi. In takoj za njima leži zopet dolina in zopet jezero; pa nima nobenega imena, ljudje pravijo samo »zadnje jezero«. Aha, ki teče iz njega, to je hudobna voda! Kadar nastopi grdo vreme in pade dosti dežja, odnaša potok s seboj vsaj sto mel, ki se usipa z bregov. Odtod ima dolina tudi ime Melinji log. Da da, gospod, in v dolini tam žive najboljši krščani. Seveda, lahko so pobožni, imajo svojega duhovnika. Hm!«

»Svetni duhovnik v Melinjem logu?« je vzkliknil Ebervaj, oveseljen zaradi te novice.

»Mlad res ni več, toda dober, prijazen mož. In vsi ljudje ga imajo radi...« Ajgel je umolknil in napeto dvignil glavo. Tudi Ebervaj je prislutnil. »Kaj je bilo?« je vprašal. Zvenelo je kakor divje vriskajoč krik ženskega glasu.

mov tam, kjer so svoje stare nože zamenjali z evropsko obleko. Doslej severni prebivalci niso poznali te zavratne norike, izredno redka sta bila med njima tudi rak in sladkorna bolezen. — Slutijo, da ne more biti kriva razširjenost teh bolezni med Eskimi samo noša, marveč še globlji vzroki, ki jih pa znanost do danes še ne pozna dobro.

Vlada Združenih držav ameriških namerava v Floridi zgraditi ogromen kanal, ki bo vezal Atlantski ocean z Mehikim zalivom. Stroški tega kanala bodo znašali 140 milijonov dolarjev.

Pod himalajskim gorovjem v Aziji živijo ovce s tako dolgimi nogami, da lahko pretečejo 40 km razdalje v eni uri.

Svetilka, ki jo jemljejo potapljači za seboj v morske globočine, tehta 25 kg. Kljub temu jo morajo še obtežiti s svincom, zakaj pritisk vode je zelo velik. V potapljaški svetilki je žarnica za 2000 vollov.

Alkohol ovira razvoj naših otrok in vnukov do svobode in otežuje resničen izpodbijanje hipokritstva.

TIVAR ODJEVA

Mali oglasnik

Malo posestvo

s mlinom na stalni vodi napredaj. Vsa poslopja v dobrem stanju. Hrovat, Bistrica 9, Kamnik.

Šiv. stroje „Singer“

skoro novi; pogrešljivi 2000 Din, drugi 700, krojaški 1500 Din — prodaj. Kladezna 26, Trnovo.

Več kuharic, služkinj, natakaric in začetnic rabi posredovalnica Ogrinc — Aleksandrova c. 7/II. Za odgovor 2 dinarska znamka.

Solinske kože kupujem po najvišji dnevni ceni, ter prevzamem vsakovrstne kože v strojenje. Usnjerna Babnik Franc Vernek — Kresnice.

Malo posestvo

prodaj. Cena po dogovoru. Povše Leopold, Zeleneo št. 13, pošta Smartno pri Litiji.

Vajenec za mizarstvo obrt se takoj sprejme pri Kuhar Josip, št. Vid št. 79 nad Ljubljano.

Krojini tečaj priredi edina v Frankfurtu diplomirana strokovnjakinja. Sistem zelo lahek! Rišemo in krojimo v normalni velikosti, na vse mere, po vseh modelih. Pričetek 15. januarja 1936. — Modni salon Kumič Jožica, Zidovska ulica št. 3/III, Ljubljana.

Klapanca pridrugea in posrednega — prejme Al. Rus, Log št. 30, Brezovica pri Ljubljani

Zimske suknje

suknjiše, Hubertuse, toplo perilo in vsa praktična oblačila Vam nudijo po reklamnih cenah Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Malo kmečko posestvo v Strahomerju p. Ig se prodaja. Novozgrajena hiša sestoji iz stanovalnice, bleva in velike delavnice, pripravne za obrtnika. Pod isto streho je še zvinjak, listnica in stropnišče. Več se poizve v Mestni hranilnici Ljubljanski med uradnimi urami.

Za mal dnaria dost muzke. Plošče, gramofone, radioaparate itd. prodajamo po ugodnih cenah tudi na obroke. Elektroton, Pasaža nehotičnika.

Delavske čevlje

od Din 100 — naprej: gojzerje, škornje itd. najboljše dobite pri Jernej Jeraj, Zapogo št. 10, Smlednik.

Klapanca vernega, za vsa kmetijska dela sprejemem. — Naslov v upravi Domoljuba, pod števil. 18.355.

Singer — Pfaff skoraj novi šivalni stroji vseh vrst in kolesa poceni na prodaj, tudi na obroke (stare jemamo v račun) edino pri »Prometeu« v Ljubljani (nasproti Križanski cerkvi). Tudi ob nedeljah dopoldan.

Močnega fanta vzamem za mizarskega vajenca, Javornik, mesar, Grosuplje.

HERSAN-CAJ

Vam pomaga, da zadobite zopet zdravje s pomočjo zdravilnih lastnosti bilja.

Ne bodite sam sebi sovražnik!

Bolezni pri meni in bolečine ob mesečnem perilu (menstruaciji) ublaži HERSAN-CAJ.

Ali Vas ovira debelost?

Bi bili radi vitki? Tedaj uporabljajte HERSAN-CAJ

Zakaj trpite bolečine revmatizma in protina, ako to ni potrebno. HERSAN-CAJ je sredstvo, ki Vam more olajšati muke.

HERSAN-CAJ pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih (zlati žili).

Ali res še ne veste, da je HERSAN-CAJ dobro sredstvo pri obolenju želodca, jeter in ledvic.

HERSAN-CAJ se dobiva v izvornih zavojih v vseh lekarnah.

Zahtevajte brezplačno brošuro in vzorec od:

»RADIOSAN«, Zagreb, Dukljanina ulica št. 1

Reg. št. 19834/33

Umni kmetovalci in trgovci!

Nasavite si novovrstne trus mlince. So patentni nemški izdelki, z njimi boste mlieli vse svoje sitne pridelke doma, s tem si prihranite trpljenje, žito, čas in denar. Strojilo Vam za dščenje žita za šrotanje žitvalni, za mletje vsakega sitnega zrna v poljubno fino moko, kakor pšenični in polentni gris. Za pogon mlina zadostuje vsaka moč ali motor, ki Vam služi za pogon drugih gospodarskih strojev. — Vsacele se tudi hranilne knjižice v račun. Samoprodaja

Turnšek Stefan
Poštni predaj št. 66.
Ljubljana — Aleševčeva 24.

Režiserski in maskerski tečaj Zveze ljudskih odrov bo nepreklicno od 4. do 6. januarja 1937 v Vajenskem domu v Ljubljani. Na sporedu je: predavanje o slovenskem jeziku z ozirom na odrsko izgovorjavo; praktični nasveti za inscenacijo; teoretično in praktično o govorskem zboru; režija realistične in duhovne igre; žminkanje. Tečaj se bo začel 4. januarja ob 9 dopoldne in končal 6. januarja popoldne. Vsak dan bodo po trije referati. Vsakodnevna prehraba (hrana in prenočnina) znaša 20 Din. Prihaja sprejema Prosvedna zveza, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7a/I.

Brinje, fige in slive

dobite v najboljši kakovosti v javnih skladiščih v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 33, pri tvrdki Fran Pogačnik d. z. o. z.

Damske plašče

fine in navadne, s kožuvinno ali brez nje, Hubertuse, damske in otroške, cobite najlepšo izbiro in na ceneje pri

F. I. Goričar, Ljubljana,
Sv. Petra cesta 29

Na vsak damski plašč dobite lepe nogavice za nameček!

ALI SI ZE POSTAL ČLAN KMEČKE ZVEZE?

Za Božič! Najpriladnejše darilo so čevlji

Bata